

Het Koloniaal Weekblad

ORGAAN DER VEREENIGING „OOST EN WEST”

ADRES VOOR REDACTIE EN ABONNEMENTEN:
Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag
Telefoon 14519, Postgiro 14574

Opgericbt 21 Maart 1900
door Kolonel
G. E. V. L. VAN ZUYLEN

ADRES VOOR ADVERTENTIËN:
N.V. Drukkerij Ten Hagen, Nobelstraat 20, Den Haag
Telefoon 11987 en 11988, Postgiro 17280

HOOFDVERTEGENWOORDIGER IN NED.-INDIË:
Mr. K. FAUSER, Tandjong Balei, Sumatra's Oostk.

„Het Koloniaal belang is
een algemeen
Nederlandsch belang”

BIJ CORRESPONDENTIE DEN NAAM VAN HET BLAD
TE VERMELDEN

DIT BLAD LIGT TER RAADPLEGING EN LEZING OP DE LEESTAFELS DER OOST- EN WEST-INDISCHE MAILBOOTEN EN DER
VOORNAAMSTE SOCIETEITEN, HOTELS, CAFE'S EN LEESINRICHTINGEN, ZOWEL HIER TE LANDE ALS IN OOST- EN WEST-INDIË

Dames-Kapsalon „Marcel”

SPECIALE MASSAGE-INRICHTING
MANICURE

TARIEVEN	
Wasschen, Ond.	f 1.25
Onduleeren	f 0.75
Wasschen	f 0.75
Wasschen, Ond. p. abn.	f 10.—
Wasschen, Knippen, Ond.	f 1.75
Massage	f 1.—
Manicure	f 0.75

HOODIGEN U BELEEFD TOT EEN BEZOEK UIT
M. HENKELMAN & MIEN VAN ES
VAN NECKLAAN 19, RIJSWIJK (Z.-H.)

**Dansinstituut STATENKWARTIER
EWY DE CLERCQ**
FRANKENSTR. 5 — DEN HAAG — TEL. 53506

Moderne Dansen
Privé lessen en Clubs

Plastiek, Ballet, Heil- en Schoonheids-gymnastiek

Kleine Kindercursussen met
individueel onderwijs.

Brillen :: Pincenez
Kijkers
Foto Projectie
L. Jansstr. 27 Hofleverancier Utrecht
P. W. HIELE

HOUD: Lichamelijke opvoeding van de vrouw, door Couvée-Bogaerts. — Gelijkstelling van akten, door Virgilius Vinken. — Het Nederl. Indonesisch Verbond van Jongeren Organisaties en zijn Winter-Indische Expositie in het Louvre. — Van de Pers. — Oost- en West-Ind. Literatuur-bericht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Vreemde. — Berichten der Afd. 's-Gravenhage. — Mededeelingen: I. Van het Dag. Bestuur, Van het Informatie-Bur. — III. Van de Vereeniging „Oost en West”. — Mutatiestaat van 11 tot 18 Jan. — Nijmegen op 31 Dec. 1926.

Lichamelijke opvoeding van de vrouw

door E. COUVÉE-BOGAERTS

I. Inleiding.

Ungrijpelijk is het, dat zoo vele duizenden vrouwen (waaronder zeer vele van groote intellectuele belang) door 't leven gaan, zonder zich met een belangrijk vraagstuk bezig te houden. Dat een deel van de menscheid, artsen en voorvechters van lichaamskultuur, weten wat er noodig is voor het lichaam tot volle ontplooiing in kracht en voor schoonheid te brengen of het te behoeden voor vervel en misvorming, dat is niet voldoende; de miljoenen andere menschen moeten door drongen worden, dat een ieder het tot de hoogte in eigen macht heeft. Het is een onnatuurlijke toestand, een gevolg van luiheid om zelf te zorgen, dat het aan een bepaalde categorie van

menschen wordt overgelaten om te bedenken, wat het lichaam noodig heeft. Op geen enkel gebied is de zoogenaamde cultuur zoozeer ten achter, als daar, waar het de kennis van eigen lichaam betreft. Ieder denkend mensch heeft den moreelen plicht zijn lichaam zoo goed, zoo krachtig, zoo gezond en zoo mooi mogelijk te houden. (Met „mooi” bedoel ik hier „natuurlijke schoonheid”). Vooral geldt deze plicht voor de vrouw, de moeder van het komende geslacht. Wij, moderne vrouwen, schenken allen onze aandacht aan de inrichting van ons huis; behalve te zorgen voor zindelijkheid, doen we ook ons best, om het met de middelen, die ons ten dienste staan, zoo veel mogelijk te maken tot een harmonisch geheel: wij denken aan doelmatigheid onzer meubelen naast sierlijkheid; we zoeken naar mooie kleureffecten en rustige wandbekleding, enz.

Maar vergeten we niet heel vaak den voornaamsten faktor in dat geheel, n.l.: het lichaam der vrouw, die deze omgeving bewoont?

O, zeker, we trachten wel door smaakvolle kleding te passen in het kader, maar hoe vaak zijn die sierlijke, zijden weefsels, die ons omhullen, geen cache-misère voor wat er onder zit.

„Es gibt eine Schönheit, die jeder Frau erreichbar ist: die Schönheit ihrer Bewegungen im täglichen Leben.” (Dr. Mensendieck).

Het is juist de wijze, waarop de bewegingen in het dagelijksche leven worden uitgevoerd, die het lichaam sierlijk en goed gevormd of plomp en wanstaltig maakt. Overal, waar het lichaam slecht gebruikt wordt of onvoldoende aandeel heeft in de bewegingen, ontstaat verval en misvorming. Onze lichamelijke schoonheid hangt af van een goed, geregeld en doelmatig gebruik van onze spieren. Het zijn de goed ontwikkelde spieren, die de mooie vormen aan armen, schouders, heupen enz. geven. De vetlaag is bij een goed geoefend spierstelsel zoo onbeduidend gering en zoo gelijkmatig verdeeld, dat ze geen invloed heeft op de vormen, deze alleen wat bijrondt. Men kan dit bewonderen aan de klassieke beelden. Zie b.v. de Venus van Milo of de drie Gratiën van Thorwaldsen e.a.

Als de spieren slap en onontwikkeld zijn, dan komen de knoken (gewrichtssteeksels) naar voren; of als men daarbij een overvloed van vet heeft (dikke menschen), dan zet zich dat vet in dikke klompen hier en daar af (onderkin, dikke heupen, dito bovenarmen) wat het lichaam onaesthetisch en log, soms vormeloos maakt.

Het menscheit lichaam is een der mooiste scheppingen in de natuur. Wanneer dat lichaam, zooals bij de natuurvolken, leeft in den natuurstaat, dan zullen zich de meeste functies van dat lichaam ook wel normaal ontwikkelen, het geheel zal goed geproportioneerd en harmonisch gevormd zijn. We hoeven hierbij slechts te letten op de mooie lichaamsvormen van vele inlanders zoowel mannen als vrouwen; overal, maar vooral op Bali. Beschouwen we daarbij dan ook hun harmonische, lenige bewegingen, hun veerkrachtigen gang en de

Hoogere Burgerschool

5-jarige Cursus
(m.vorbereidingsklassen)

Instituut „Wullings” VOORSCHOTEN

In verband met het Koninklijk Besluit van 13 Nov. 1923 is de afd. H.B.S. in Sept. 1924 na een gemeenschappelijke 1ste, 2de en 3de klasse gesplitst in TWEE AFDEELINGEN:

- a. Wis- en Natuurkundige afdeling
- b. Litterair-Economische afdeling

Kost- en Schoolgeld f 1800.- t. f 2000.-

Tot heden slaagden:

- 276 leerlingen voor EIND-EX. H.B.S. 5-jar. C. (Wis- en Natuurk. Afd.)
- In Juli 1924 24 leerlingen (van de 24) voor Eind-Ex. H.B.S. 5-jar. curs. (Wis- en Nat. afd.)
- In Juli 1925 21 leerlingen (van de 23) voor Eind-Ex. H.B.S. 5-jar. curs. (Wis- en Nat. afd.)
- In Juli 1926 23 leerlingen (van de 27) voor Eind-Ex. H.B.S. 5-jar. curs. (Wis- en Nat. afd.)
- In Juli 1926 7 leerlingen (van de 8) voor Eind-Ex. H.B.S. 5-jar. curs. (Litt-Econ. afd.)

Bij de instelling van het School-Eindexamen werd het Instituut „Wullings” in 1921 aange-
wezen als een H.B.S. met 5-jarigen cursus over-
eenkomstig artikel 45-tredecies der Middelbaar-
Onderwijswet.

Voorschoten, Juli 1926.

De Directeur: H. WULLINGS.

RADIO ONTVANG-INSTALLATIES

worden tegenwoordig in een zoo groote verscheidenheid en soorten aangeboden en gemaakt, dat het een leek vrijwel onmogelijk is te besluiten, welk toestel men zal kiezen. De door ons gefabriceerde toestellen voldoen aan zeer hooge eischen en wij geven een **onbepaalde garantie** op elk toestel wat constructiefouten betreft. Mocht U een toestel wenschen aan te schaffen laat U ons dit dan even weten, en wij zullen U **vrijblijvend** zonder eenige verplichting offerte maken alsmede demonstreeren.

FABRIEK EN LABORATORIUM VOOR RADIO TECHNISCH ONDERZOEK

Alexanderiaan 25 6801
Hilversum - Tel. Int. 1630
Directie: BONTEKOE IRVING

Firma W. H. DE RUITER

1e Obrechtstraat 76-78 b/d Wald. Pyramontkade

GEVESTIGD 1893 — TELEFOON 32581

Wijnen, Gedistill., Bieren en Bronwater.

PUNCH !!!

Sedert 33 jaar de renommée van ons huis

De Ruiters' Punch onovertroffen
NEEMT PROEF

BREEKT MET DE OUDE SLEUR VERWARMT MET

VRAAGT VASTRECHT-TARIEF

INLICHTINGEN GEM. GASBEDRIJF
KAZERNESTRAAT 44 DEN HAAG

UW INTERIEUR

Zonder Chauffeur

Te Huur CHEVROLETS SEDAN EN TOURING

Garage „HAVRO“

Kanonstraat 12 Den Haag
Telefoon 14867

EEN MOOI EN PRACTISCH GESCHENK

MODERNE KOOKKUNST

VAN FRANÇOIS BLOM

GEBONDEN IN LINNEN STEMPEL BAND
f 5.50 :: f 5.50

VERKRIJGBAAR BIJ DEN BOEKHANDEL EN BIJ
DE UITGEEFSTER NOBELSTRAAT 20 DEN HAAG
N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

Het Instituut

SCHOEVERS

STADHOUDERSPLEIN 3 - DEN HAAG

wordt voornamelijk door het goede

INDISCHE PUBLIEK

bezoekt. Prospectus gratis voor Typen, Talen, Steno, Boekhouden

natuurlijke gratie, waarmede vele hunner zelfs de meest eenvoudige handelingen vervullen en we begrijpen van hoe nadeeligen invloed de kultuur voor ons beschaafde volken met betrekking tot onze lichamelijke vorming geweest is. Wat bewegen wij, moderne kultuurmenschen, onze spieren? Wij, met ons zittend leven, onze liften, auto's en andere technische hulpmiddelen? Wij, met ons personeel, dat ons elken inspannenden arbeid uit handen neemt?

En als we dan bedenken dat elke spier, die niet geregeld zijn werk te vervullen krijgt, verslapt en degenerereert!

In de grijze oudheid zag men de noodzakelijkheid van Lichamelijke Opvoeding zoo juist in. Bij de Grieken beroemd om hun krachtigen, mooien lichaamsbouw, kwam de lichamelijke opvoeding in de eerste, de voornaamste plaats, daarna werd pas aan de ontwikkeling van den geest gewerkt. (Dat Griekenland waarlijk door deze opvatting in opvoeding niet achterstaat in 't peil, dat 't intellect bereikte, bewijzen wel de vele wijsgeeren, dichters en groote geleerden, die dit land opleverde).

De Grieksche opvatting: „Lichaamsontwikkeling vóór alles“ is wel zéér gewijzigd; het tegenovergestelde is ongeveer de leuze van den tegenwoordigen tijd. De moeilijke strijd om het bestaan stelt wel als eerste eisch de ontwikkeling van het intellect, maar te vaak wordt vergeten: „'n Gezonde geest in 'n gezond lichaam.“ Geukkig teekent zich de laatste jaren een verandering in goede richting. Men is gaan inzien, dat een der groote factoren tot het vooruitbrengen van een volk bestaan moet in het verbeteren en veredelen van het ras; te lang heeft men reeds alleen de zorg gewijd aan den geest en het lichaam geheel verwaarloosd.

Het Grieksche schoonheidsideaal zweeft nu nog wel voor onzen geest met een weemoedig gevoel van onbereikbaarheid, maar toch kan en zal dat bereikt worden, als we allen daarvoor onze beste krachten inspannen.

Behalve de plicht der vrouw om te streven naar natuurlijke schoonheid, die we „de *aesthetische*“ zouden kunnen noemen, is de vrouw ook om *gezondheidsredenen* verplicht haar spieren de noodige beweging te geven.

Bijna elke vrouw is er ijverig op bedacht haar lichaam te behoeden voor schadelijke invloeden, voor ziekte, voor overwerken enz. en dank zij de meerdere ontwikkeling der vrouw in de laatste generatie, bestudeert zij ook veelal de wijze, waarop preventief gewerkt kan worden en de middelen, die bij eventuele stoornissen zoo snel mogelijk het evenwicht herstellen. Hoe vreemd doet het daarbij aan, dat zoo bitter weinig vrouwen een studie van haar eigen lichaam maken, dat prachtig instrument, die groote bron van energie! Wat zouden er heel wat storingen in ademhalings-, darm- en buikorganen voorkomen kunnen worden; wat zouden er minder vrouwtjes lijden aan slapeloosheid en nervositeit, als de vrouw maar inzag, dat het lichaam het best in conditie blijft, als het maar gebruikt wordt, zooals de natuur het bedoeld heeft. De natuur gaf elke spier een bepaalde functie en eischt het gebruik van die spier als zoodanig, op straffe van ondergang. De mensch moet dus *al* zijn spieren geregeld gebruiken, wil zijn lichaam een harmonisch geheel blijven. 't Is dus niet voldoende, dat we bepaalde spiergroepen wat extra beweging geven en andere in „zalige“ (onzalige is beter!) rust laten inslapen.

De vrouw, die dus denkt, dat zij heusch geen extra spieroefening noodig heeft, want dat ze in haar dagelijksche bezigheden beweging genoeg heeft, heeft het mis. Immers door dat gedribbel in uw huis of tuin hadden uw beenspieren 'n beetje werk te doen, maar uw romp-, knie-, schouder-spieren?

Ook de meeste sport geeft eenzijdige spieroefening. Tennis geeft wel aan *vele* spieren extra bezigheid, maar ik zou niet durven onderschrijven dat van een fanatieke tennisspeelster alle spiergroepen harmonisch geoefend werden!

Naast de plicht, die de vrouw heeft jegens zich zelf, is voor haar de zorg voor lichamelijke opvoeding niet minder gebiedend *jegens het toekomstige geslacht*.

De vrouw heeft als aanstaande moeder den moreelen plicht om haar lichaam door rationeele verzorging en doelmatige spieroefening op te voeren tot den hoogsten graad van gezondheid en vrouwelijke schoonheid. 'n Gezond en lenig lichaam komt zoowel de jonge moeder als het kind ten goede,

immers de toekomstige physische welvaart het kind hangt in groote mate af van de lichamelijke gesteldheid van de moeder, terwijl ook geboorte *voorspoediger* gaan zal, als de moeder over een elastisch stel buikspieren beschikt, nijdten wij niet vaak de Inlandsche vrouw, die 't algemeen zoo voorspoedig baart en wier lieve zoo kort na de baring, juist door de groote kracht der buikspieren, weer zijn normale verhouding heeft teruggekregen? Het moge vele moeders mogelijk zijn hare kinderen later een vermogen te laten, *wel* kan iedere moeder het hare door haar kind een gezond en stevig-gespierd, gevormd lichaam te geven; een schat meer dan geld of goed.

Iedere aanstaande moeder moet tot het evenwicht van lichamelijke verantwoordelijkheid komen, evengoed als de denkende vrouw zich bekwaamt heeft in moderne zuigelingenverzorging zoo ook in staat zijn te leeren, hare lichamelijke opvoeding te leiden op een wijze, zooals die voor het beste kind van den besten invloed is.

Tot slot wil ik nog wijzen op de noodzakelijkheid van lichamelijke opvoeding als compensatie den eenzijdigen spierarbeid, die in vele beroepen de vrouw overged wordt. Ik noem slechts de beroepen: onderwijzeres, verpleegster, dokterszittende beroepen: advocaat, typiste, boekhouder enz. Hoe meer de vrouw door de geldende omstandigheden en de eischen des tijds te meer om de beroepen van den man te kiezen, te meer zullen zich óók bij de vrouw de beroepsziekten doen gevoelen. En waar we ons verheelen mogen, dat de vrouw physisch sterk is dan de man, moet dus *zeker* de vrouw ken naar middelen, die haar lichaam versterken beter bestand maken enerzijds, maar ook zorgen voor zulke spieroefeningen, die het evenwicht kunnen herstellen.

Ik heb gepoogd met dit artikel bij de strevende en denkende vrouw belangstelling te wekken voor hare lichamelijke opvoeding, volgend artikel hoop ik 't een en ander kern der zaak te behandelen.

(Wordt vervolgd)

Gelijkstelling van akten

door

FRATER VIRGILIUS VINKEN.

Onder bovenstaanden titel schreef de Heer K. in dit blad van 4 November i.l. een artikel waarin hij wilde aantoonen, dat men voor niet kon en mocht overgaan tot gelijkstelling in West-Indië en Nederland verworven onroerende akten. Mijns inziens bekeek de Heer K. de zaak van den verkeerden kant. Hij beschouwde de partijen: examinandus en examiner, terwijl volgens de Nederlandsche onderwijswet moeten op exameneischen en de wijze, waarop men wordt afgenomen.

Van die zijde wil ik de kwestie beschouwen sluitend, wat aangaat de Surinaamsche akten, een paar kantteekeningen bij 't artikel van heer K.

a. Die enkelen moeten dan later optreden als *examinator van eigen kandidaten*.

De heer K. weet toch, dat als regel door de examencommissie gesteld is, dat een deskundige eigen leerlingen bij mondeling onderzoek moet exameneeren.

b. De *examinandus moet dus onder omstandigheden studeeren, óf geheel alleen in een district zit, óf onder gebrekkige leiding*

Nu geëurt het hoogst zelden, om niet te noemen, dat hier een onderwijzer opgaat uit de rij der kandidaten, die de examencommissie trict voor 'n akte wiskunde of moderne letterkunde, die zich aan deze examens onderwerpen, wonen in de stad, waar zij gelegenheid hebben om les te nemen.

Wat de heer K. hier zegt, is niet ten nadele van de examinandi: immers, als deze ondanks de kige leiding het zoover brengen, dat ze met gevolg 't examen afleggen, pleit dat voor hun en lust voor de studie.

c. Dat de commissie een keuze doet uit de len werk (van elk deskundige een), is niet anders als de deskundigen maar zorgen, dat het werk ze inzenden, aan alle te stellen eischen wordt voldaan.

d. Het eindresultaat wordt vastgesteld door de

C. HOOGENDOORN BOUWT HEERENHUIZEN

op Duinzicht, vrije grond, in prijzen van f 11.500 tot f 25.000

volgens ontwerp van de Architecten VERSCHOOR en VAN DER WEELE

Inlicht.: Directieket einde Oostduinlaan en Ieplaan 201, Den Haag: Tel. 15167 en 33227

commissie. Dat gebeurde vroeger in Hol-
 land ook bij de Onderwijzers-examens. De commis-
 sie neemt toch een beslissing naar de cijfers, door
 de deskundigen toegekend.

Het eene jaar hebben de deskundigen een be-
 slissing, het andere jaar een adviseerende stem,
 worden ze in het geheel niet geraadpleegd.

De heer K. kan niet weten, dat nu bepaald is,
 alleen in geval van twijfel 't advies van de des-
 kundigen gevraagd zal worden. Dat dit in 't nadeel
 van den candidaat is, kan de heer K. uit ervaring
 zien. Hij heeft 't verschillende keeren meege-
 zien, dat een candidaat slaagde, omdat de des-
 kundigen de commissie overstemden. Ook heeft hij
 gezien, dat een candidaat voor het Duitsch niet werd
 verkozen, omdat de deskundigen vonden, dat die candidaat nog kans
 slaagen had.

Dat er wel eens ooit werk is opgegeven uit een
 jaargang van „De drie Talen” is toch niet
 erg. Zeker, de kans bestaat dat de candidaat
 onderhavige stuk onder handen heeft gehad,
 dan zal dat stuk wel niet het eenige zijn, dat
 uit genoemd tijdschrift studeerde. En een can-
 didaat, die veel studeert uit de „Drie Talen” geeft
 van practischen ijver, daar hij door dat tijds-
 schrift voortdurend in aanraking blijft met nieuwe
 methoden.

Ten slotte nog een laatste kantteekening. De
 heer K. heeft het op 't eind van z'n artikel over de
 deskundigheid van sommige examinatoren.
 dat in 't voor- of nadeel van de candidaten zijn?
 voor mij en de Heer K. ook denk ik, word lie-
 ver geëxamineerd door iemand, die een vak totaal
 niet is, dan door een half-bakken deskundige;
 liever door iemand met akte M.O. dan door
 een deskundige met akte L.O.

En we de kwestie eens van een anderen kant
 bekijken. Art. 138 der Nederl. Onderwijzerswet,
 luidt:

Bij besluit, den onderwijsraad gehoord, wijzen
 aan, welke in de Koloniën en bezittingen afge-
 nomen akten van bekwaamheid tot het geven van
 onderwijs voor zoover die zijn verkregen, we-
 ten met goed gevolg afleggen van examens,
 genomen met gelijke of ongeveer gelijke eischen
 zooveel doenlijk volgens dezelfde regelen, als
 die examens in Nederland volgens deze wet
 vastgesteld, worden gelijk gesteld met de over-
 eenkomstige akten, die in Nederland worden uit-
 gesproken.” Art. 66 der wet van 1878 bestond slechts
 uit een lid, woordelijk gelijkkluidend met het tegen-
 woorde 1ste lid van art. 138. Door art. 8 der wet
 van 28 Dec. 1896 werd aan bedoeld art. 66 een 2e
 lid toegevoegd, waardoor in de wet zelf voor Ned.-
 Indië de gelijkstelling van de daar behaalde akten
 van bekwaamheid als onderwijzer en hoofdonder-
 wijzer met de gelijksortige akten in Nederland uit-
 gesproken werden geregeerd.

De wet van 24 Juni 1916 werd daarop terug-
 genomen en het bedoelde 2de lid zoodanig gewij-
 gerd, dat het vervat werd in denzelfden vorm, dien
 nu als 2de lid van art. 138 heeft, welk de ge-
 gelijkstelling der akten en wel voor alle Koloniën aan
 de kroon ter regeling overlaat. Bij Koninkl. Be-
 vel van 7 Aug. 1916 werden zowat alle in Ned.-
 Indië behaalde akten met de Nederl. gelijkgesteld.
 Sur. akten werd bij 't zelfde K. B. de 3de
 rang en hooger gelijk gesteld met de onderwijzers-
 akte.

Mijns inziens begon men toen met een onbillijk-
 tegenover bezitters van andere Sur. akten;
 volgens boven aangehaald art. 138 2de lid
 de gelijkstelling der akten van 2 voorwaarden af-
 hankelijk:

1. de examens worden afgenomen volgens gelijke
 of ongeveer gelijke eischen als in Nederland.
 2. Ze worden afgenomen zooveel doenlijk volgens
 dezelfde regelen, als in Nederland volgens de wet
 vastgesteld.

Wat punt a betreft, aan die voorwaarden is vol-
 gens de programma's ter verkrijging eener
 akte in een der moderne talen en wiskunde (ik be-
 reken deze op 't oog heeft) in Nederland is woor-
 delijk gelijkkluidend met die van Suriname (Resolu-
 tie van 5 Juni 1899). De wijze van exameneeren (2de
 voorwaarde) is, zoolang ik weet, d.i. sinds 1907,
 aan de Nederlandsche. (Over den tijd vóór
 1907 zou de Oud-Inspecteur Dr. H. D. Benjamins,
 redacteur voor het Koloniaal Weekblad voor

Suriname, gegevens kunnen verstrekken).

Er is dus voldaan aan de beide voorwaarden in art. 138 gesteld, derhalve eischt de billijkheid, dat de gelijkstelling der akten volgen zal.

Ik voeg hierbij de opgaven voor de schriftelijke examens: Fransch, Hoogduitsch, Engelsch en wiskunde van October 11. Ik hoop, dat de redactie ze kan plaatsen aan 't einde of als vervolg op dit artikel.¹⁾

Dat het K. B. van 7 Aug. 1916 eene groote onbillijkheid inhoudt, blijkt nog hieruit, als men bedenkt, dat alle in Nederland geldende akten hier geldig zijn, dus ook die, welke behaald zijn in Ned.-Indië, terwijl de Sur. akten, die volgens 't zelfde program als de Ned.-Indische zijn afgenomen, niet gelden in Ned.-Indië, omdat daar alleen die akten waarde hebben, welke voor Nederland geldig zijn verklaard.

De Heer K. sprak in zijn artikel alleen over de taalakten en wiskunde, ik ga verder en verklaar, dat de billijkheid vordert, dat ook Gymnastiek, Handwerken, Handteekenen en Landbouw met de overeenkomstige Nederl. akten moeten worden gelijk gesteld.

Immers het Sur. program voor Handwerken is gelijkkluidend met het Nederlandsche. Het programma voor Gymnastiek heeft 'n kleine afwijking. Hier wordt gevraagd: *Bekendheid in nuttige lichaams-oefeningen*, terwijl men in Nederland eischt *bedrevenheid in nuttige lichaams-oefeningen*.

Ook 't Sur. program voor Handteekenen verschilt een weinig met het Nederlandsche, zooals dit in 1923 is vastgesteld.

Art. 138 spreekt van ongeveer gelijke eischen en daaraan is mijns inziens voldaan.

Minister Cort v. d. Linden zei in de Mem. v. Toelichting bij de wet van 24 Juni 1916 (Handelingen 2de Kamer, Bijlagen 351): *De bedoeling is, dat de gelijkstelling niet zal behoeven af te steunen op een gering verschil in de omschrijving der examen-programma's hier te lande, in de koloniën en bezittingen, mits zij maar als gelijkwaardig kunnen worden beschouwd. Bovendien is volkomen gelijke omschrijving van eischen niet voor alle examens (b.v. niet voor 't ex. in de beginselen der landbouwkunde) mogelijk.*

Ik ben blij, dat Minister Cort v. d. Linden de akte Landbouw genoemd heeft, want voor deze akte worden in Oost en West b.v., wat plantenteelt aangaat, heel andere eischen gesteld als in Nederland. Als nu volgens den Minister, die de wet van 24 Juni 1916 indiende, die afwijking in de programma's nog zoo is, dat hier nog 't predicaat *ongeveer gelijk* geldt, dan moet de Sur. akte landbouw ook met de Nederlandsche gelijk worden gesteld.

7 Aug. 1916 is de Ned.-Indische landbouwakte met de Nederlandsche gelijk gesteld, dan moet de gelijkstelling der Sur. akte volgen. Immers vergelijkt men 't programma voor landbouwkunde (Staatsbl. Ned.-Indië 1912, no. 321) met het Nederlandsche, dan valt 't aanstonds op, dat 't vak „zuivelbereiding” op 't Ned.-Ind. program niet voorkomt. Het Sur. program voor de landbouwakte (G. B. 1917, no. 61) heeft onder *zuivelbereiding*, kennis van de samenstelling van de melk, boteren kaasbereiding, zuivelwerktuigen. Het Sur. program is dus zeker zoo goed als het Ned.-Ind., *ongeveer gelijk* aan het Hollandsche; dus ook hier moet gelijkwaardige verklaring volgen.

Rest nu nog de Surinaamsche 1ste Rang. Toen de Ned.-Ind. hoofdakten met de Nederlandsche werd gelijkgesteld, waren beider programma's gelijk. Het Surinaamsche verschilde er een weinig van. Men miste daar handteekenen, doch men vond er vormleer en theorie van het zingen, die men op beide andere programma's niet aantrof.

Hetzelfde verschil yond men toen tusschen de programma's voor de akte onderwijzer (Ned. en Ned.-Indië) en de Sur. akte voor den 3den rang. Als men dus den 3den rang ondanks dat verschil met de akte voor onderwijzer gelijkstelde, dan had men consequent moeten zijn en ook de gelijkstelling van den 1sten rang met de hoofdakten moeten afkondigen.

Zelfs nu men in Nederland examineert naar 't program, afgekondigd bij K. B. no. 435, 1923 is er, wat eischen betreft, nog ongeveer gelijkheid. Immers de invoering van het vak Wiskunde is wel de

¹⁾ De Redactie kan hieraan tot haar spijt niet voldoen; de bedoelde opgaven zouden al te veel plaatsruimte innemen. Belangstellenden zullen we echter gaarne gelegenheid geven er kennis van te nemen, wanneer een verzoek daartoe ons bereikt.

P. DE HAAN - Voorburg-Veur

Stoom-, Wash- en Strijkinrichting

LOOISLAAN 2
TELEFOON: LEIDSCHENDAM 45

Eerste Noord-brabantsche Electriche Schoenmakerij en Lederhandel

GOUDENREGENSTR. 298 :: TEL. 31744 :: DEN HAAG

Heeren zoolen en hakken hout gepend	f 2.20	genaaid	f 2.40
„ zoolen	„ „ -1.70	„	-1.90
„ hakken	„ „ -0.50	„	-0.50
Dames zoolen en hakken	„ „ -1.60	„	-1.80
„ zoolen	„ „ -1.20	„	-1.40
„ hakken	„ „ -0.40	„	-0.40

Kinderwerk naar grootte.

Afhalen en thuisbezorgen binnen 2 maal 24 uur.

Briefkaarten worden vergoed.

Beleefd aanbevelend,

R. GROTHE.

Apotheek M. L. ADAMA

Bezuidenhout 111 - DEN HAAG - Telef. 70366
Allopathische en Homoeopathische Geneesmiddelen
Verbandstoffen en Ziekenvrèplegingsartikelen.
MINERALE WATEREN 5143
Binnen- en Buitenlandsche
Verpakte Geneesmiddelen

HERMAN MIDDENDORP

HET ZWARTE VENSTER

MET BANDVERSIERING VAN JOH. L. TER VEER.

Ingenaaid f 3.25, gebonden f 4.50.

„... Middendorp heeft den waren toon getroffen. Nergens hindert ons een valsch geluid. Hij is nòch sentimenteel, nòch stoort ons een te realistische uitweiding of noodeloze mooi-schrijverij.”

Frits Lapidoth in *De Nieuwe Courant*.

„... Hoe dan ook, dit boek van Herman Middendorp is moeilijk te vergelijken met de hedendaagsche literaire verschijningen. Het is geen psychologische roman, gelukkig niet, en het is, wat zuiverheid van geest betreft, bijna niet aan te nemen als een schepping van dezen tijd.”

Johan Koning in *De Indische Courant*.

Uitgave v. d. N.V. „ADI POESTAKA”, Den Haag

W.D.BOS OPTICIEN THOM/ONLAAN 47 (BY THOM/ONPLEIN)

Haagsch Bemiddel.-Bureau
 Groote Marktstraat 23 b.d. Bijenkorf
 Den Haag, Telefoon 70358

Bezorgt U al Uw vrouwelijk
 Dienstpersoneel v. Den Haag.
 Referenties van honderden
 1ste Haagsche Families

BURGERS' FOTOHANDEL

STEENSTRAAT 84 . ARNHEM.

EN GROS EN DETAIL

Tropencamera's, 9 x 12, dubbelbodern uittrek, voor platen en filmpacks, hoogfijn gepolijst, zwaar koper beslag, geel leder balg, koperen chassis in étui, dubbel anastigmat, f: 4.5 in compur ad f 85.- per stuk.

Prima metalen Tropencamera's, 9 x 12, dubbel bodern uittrek, voor platen en filmpacks, dubbel anastigmat, f: 5.4 met 3 chassis in étui ad f 45.- per stuk.

Metalen Tropencamera's, 9 x 12, tandradinstelling E. R. applanat f: 7.2 ad f 17.50 per stuk.

Prima Klappcamera's, 9 x 12, met 2 chassis, applanat f: 8 ad f 9.75 per stuk.

Filmpack Chassis, 9 x 12, ad f 1.60 per stuk.

Cassetten, 9 x 12, ad 55 cts. per stuk.

Automatische Ontspanner voor moment ad f 3.25 p. st.

Automatische Ontspanner voor tijd en moment f 6.- p. st.

Metaal Stativen, 4-deelig, f 3.50 per stuk, 5-deelig f 4.50 per stuk, 7-deelig f 5.75 per stuk. alle prima koper.

Ledertassen, 9 x 12, krokodilpersing, fluweel gevoerd, ad f 5.25 per stuk.

Verder **AGFA Filmpaks en Rollfilms**, etc.

Conditie: 1/2 bij bestelling, 1/2 onder rembours.

Verpakking 3 pCt. der factuurwaarde.

Bij Engrosafname reductie.

VERSCHEENEN:

NOTO SOEROTO
NIEUWE FLUISTERINGEN

(IN RHYTHMISCH PROZA)
 MET PORTRET VAN DEN DICHTER
 BANDVERSIERING VAN IR. G. FRIEDHOFF, ARCH.
 Gedrukt op Oud-Hollandsch papier en genummerd van 1-500.
 Alleen gebonden verkrijgbaar.
 Prijs f 3.50.

Reeds bij het verschijnen als bijdragen in *Oedaya* schreef *Het Vaderland*: — „die zich in vorm en wezen volkomen harmonisch aansluiten bij de vroeger door Noto Soeroto gepubliceerde Fluisteringen van den Avondwind, en deze dikwijls nog overtreffen in innigheid van toon, rijpheid van klank en diepte van zuiver gevoel.” —

Uitgave v. d. N. V. „AI-POESTAKA”, en Haag

FOCKE & METZER
 52 Voogstraat
 DEN HAAG

PORSELEIN, KRISTAL,
 AARDEWERK, HUISHOUD EN
 KUNST

Gratis verpakking voor Indië onder garantie

REPATRIEERENDEN!

Te koop aangeboden wegens financ. omstandigheden:
 1e. **PRACHTIGE VILLA**, oer-solide, modern ingericht, met grooten siertuin, waarin draaibare koepel en moestuin met 't fijste fruit, gr. ± 2000 M2., heeft gekost 35 mille, thans voor 16 mille; bij NIJMEGEN, op een der mooiste plekjes van ons land. Aanvaarding: Direct.

2e. **HEERENHUIS** te DEN HAAG, bevattende 8 kamers, badkamer, keuken enz. enz., in keurigen staat van onderhoud, tuin op het Zuiden, uiterste prijs f 13.500; Aanvaarding: 1 Mei '27.

Brieven fr. aan ALBERT ASHOFF, Groenenstraat 113, Nijmegen.

meest op den voorgrond tredende wijziging. Tegenover 't gedeelte b van dit vak, n.l. meekunde, kan men plaatsen het vak Vormleer uit het Surinaamsche program. Vooral als men weet, dat een candidaat hier, wil hij een voldoende cijfer voor 't vak Vormleer behalen, de 3 deelen van het Leerboek der vlakke meekunde van Derksen en de Laive, benevens hun leerboek der Stereometrie goed onder de knie moet hebben.

De examens voor de rangen werden voor 1918 niet afgenomen volgens dezelfde regels als in Nederland, doch dit heeft men geen bezwaar geacht voor de gelijkstelling van den 3den rang met de akte van onderwijzer; waarom zou het dan de gelijkstelling met de hoofdakte kunnen tegenhouden, daar slechts 3 onderwijzers voor 1916 dien rang behaalden?

Resumeerende kom ik tot de volgende conclusies:

a. Er is geen enkele reden om te wachten met de afkondiging der gelijkstelling (en wel met terugwerkende kracht) voor de akten: Fransch, Hoogduitsch, Engelsch, Wiskunde, Handteekenen, Gymnastiek, Handwerken voor meisjes en Landbouw; de billijkheid vordert, dat het daartoe noodige Kon. Besluit spoedig verschijnt.

b. Wat den eersten rang betreft, zou men en dan alleen om de wijzigingen, die in 1923 in het Nederl. program zijn aangebracht, de gelijkstelling kunnen verschuiven, tot ook hier een ander program is afgekondigd, doch, daar nu eenmaal de Ned.-Ind. hoofdakte, waarvan de eischen niet zwaarder zijn dan voor den 1en rang, gelijkgesteld is, zou men over 't gering verschil in eischen kunnen heenstappen en meer letten op de billijkheid, die ook de gelijkstelling der Sur. akte vraagt, waar zij voor de Ned.-Indische al jaren is afgekondigd²⁾.

Paramaribo, 12 Dec. 1926.

²⁾ De Redactie meent dat met deze uiteenzetting het vraagstuk der „gelijkstelling van akten” nu wel voldoende van verschillende zijden in het Kol. Weekbl. belicht is en sluit daarom de discussies over dit onderwerp.

Het Nederl. Indonesisch Verbond van Jongeren Organisaties en zijn Winterfeest.

Den 15en dezer gaf dit Verbond een winterfeest in „De Twee Steden”, alhier. Het feest werd geopend met een toepasselijk welkomstwoord van den Voorzitter, den Heer D. W. J. W. Kluiver t^c autoriteiten en genoodigden, onder wie ook vertegenwoordigd was het Hoofdbestuur der Vereeniging „Oost en West”.

Het was een welgeslaagde kunstavond, gewijd aan den Indischen dans, ten deele met begeleiding van den gamelan, afgewisseld door Krontjong-muziek. Daarna hal, Westersch!

Het is een verblijdend teeken des tijds, dat ten spijt van de „verneinende” geesteshouding en goedsgesteldheid welke in Indië, maar ook hier zich openbaart, al meer een tegenstrooming bedding zoekt en vindt voor toenadering tusschen Oost en West, voor onderling begrijpen en wederzijds waardeeren, waar ook dit Verbond op blijkbaar gelukkige wijze naar streeft. En dat dit Verbond uit jongeren — aan wie de naaste toekomst — bestaat, is te meer verheugend en hoopvol. Het bewijst toch dat een keur der jongere generatie, zoo in Indië als in Nederland, zich kant tegen, ten deele geïmporteerde, ten andere deele kunstmatig aangekweekte en bevorderde „Hetze”, met aanzet tot geweldadeden, met welke de Evolutie nooit gebaat kan zijn, als komende deze hulp van onaangediende zijde en daarom versmaad wordt, wijl ze den loop dier evolutie slechts verstoren kan. Waar en wanneer zij geweld bezigt — en zij doet het — daar beslist zij naar vaste wetten, op plaats en tijdstip. Wordt er met deze factoren geen rekening gehouden, dan zijn de heillooze pogingen van geestelijk blinden tot mislukking gedoemd, is een belangrijke schrede achterwaarts gedaan, goed en bloed verloren.

Het Ned. Indon. Verbond is wars van zulk een drijven, zoekt naar wat verbindt en niet naar verdeeldheid en scheiding. Geeft dit standpunt blijk van verstandelijk inzicht, het bewijst niet minder dat men de volle waarde toegekend wil zien aan — naar een fransch gezegde — de redenen van het hart welke het hoofd niet kent. Een zuiver standpunt „allround”.

DENKT
 U wel aan ons blad voor
 Uw reclame?

Het is wel overbodig te zeggen dat het streven van het Ned. Indon. Verbond voor Jongeren Organisaties de algeheele instemming heeft van het Hoofdbestuur der Vereeniging Oost en West. Vereeniging die nu reeds meer dan een kwart eeuw werkzaam is om de volken van Nederland en overzeesch gebied nader tot elkander te brengen. Beide beoogen hetzelfde, alleen zijn de wegen, die naar het door beide lichamen beoogde doel den, ietwat verschillend. Door inzonderheid de kennis omtrent Indië hier te lande te verruimen, door de grondslag te leggen voor ruimere opvoeding en begrippen, uit welke belangstelling en negenheid geboren worden, wil Oost en West onderlinge band versterken; het Ned.-Indon. Verbond volgt daartoe een anderen weg en neemt de kunst in den arm. Dat deze weg ook een goet is, heeft het Verbond met zijn kunstavond op dezer op schitterende wijze getoond. In de rubriek Kunst en Kunstnijverheid van dit Nr. wordt hier nader ingegaan.

Indische Expositie in het Louvre.

Het plan van conservator Meitman om in het Louvre een Indische expositie te houden zal wel delijk worden verwezenlijkt. A.s. April verwaait men de collectie-Nieuwenkamp te Parijs, die in Pavillon de Marsan den clou zal vormen eener toonstelling, die ook moderne op Indië geïnspireerde werken van Isaac Israëls, Bauer, Nieuwenkamp zal behelzen. Mad.elle Ferraud, de schilderes, die Indië vertoefde en in de „Klomp” haar sporen diende als „conférencière”, zal bij deze gelegenheid een voordracht over Bali houden in het Museum Guimet. Het lijkt ons uitstekend in het vooruitzicht der Intern. Koloniale Expositie te Vincennes van 1929 de Franse belangstelling voor Indië te kunst weer eens op te warmen.

Voor deze tentoonstelling is een Eere-Commissie vormd, waarin behalve verschillende Franse autoriteiten ook zitting zullen nemen de voorzitter onzer Vereeniging, de heer R. Zuyderhoff en de heeren Prof. J. C. van Eerde, directeur der afdeling Volkenkunde van het Koloniaal Instituut en L. D. Petit, Secretaris van de Afdeling Amsterdam van „Oost en West”.

Alvorens de collectie-Nieuwenkamp, bestaande uit teekeningen en etsen naar aanleiding van reizen in het Oosten gemaakt en door hem verzamelde ethnographica naar Parijs wordt gezonden, zal zij onder auspiciën van de Afdeling Amsterdam onzer Vereeniging tentoongesteld worden in het Stedelijk Museum te Amsterdam.

De opening, waarbij verschillende autoriteiten uitgenoodigd zullen worden zal hoogstwaarschijnlijk op 19 Maart a.s. geschieden door den Voorzitter, den heer R. Zuyderhoff. De juiste datum is nog nader bekend gemaakt worden.

Van Week tot Week.

Dinsdag 11 tot Maandag 17 Januari.

Prof. Dr. C. Snouck Hurgronje. Den 8en Febr. herdenkt Prof. Dr. C. Snouck Hurgronje van Leiden, de wereldberoemde kenner van Islam en het Arabisch, zijn 70sten geboortedag. Bij deze gelegenheid zal Z. Hooggeleerdheid huldebljck worden aangeboden in den vorm van een door zijne vrienden en vereerders verzamelde bedrag, met de bedoeling daarvan fonds te stichten voor de studie in de Oostersche letteren, overeenkomstig een bestemd door den hoogleeraar zelf te bepalen. Het is overigens de uitdrukkelijke wensch van Prof. Snouck, dat genoemde datum onopgevoerd voor hem zal voorbijgaan.

De communistische woelingen. Sedert het Weekoverzicht zijn hier te lande geen berichten verontrustende Aneta-berichten ontvangen is blijkbaar het gevaar voor verdere communistische aanslagen geweken, ook op Sumatra Westkust.

De regent van Semarang overleden. Aneta seim 14 Jan. Overleden is de regent van Semarang Raden Mas Adipati Ario Poerbohadiningrat officier in de Orde van Oranje Nassau. De overledene was in Indonesische zoowel als Europeesche kringen een zeer geziene persoonlijkheid.

FIRMA SEGAAR DEN HAAG

SPUI 218. TELEF. 12902
THOMSONLAAN 93. 33667

COMPLEETE MEUBILEERING
TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN
VRAAG BESTEKKEN EN PRIJSOPGAAF 5318

Volksraadverkiezingen. Aneta seinde eenige uitslagen van verkiezingen voor den Volksraad. Voor den Kieskring in West-Java zijn bij eerste lezing gekozen de heeren Djajadinigrat, aftredend lid, regent van Batavia, en Wiranata Koesoema, aftredend lid, regent van Bandoeng. Bij tweede lezing is gekozen de heer Otto Soebrata, lid van Gedeputeerden van de Provincie West-Java. Allen zijn leden van den Ned.-Ind. Vrijz. Bond.

In den Kieskring Oost-Java werden bij eerste lezing gekozen de heeren Soejono, aftredend lid, regent van Pasoeroean (Ned. Ind. Vrijz. Bond), Soeroso te Modjokerto, aftredend lid, (Sarekat-Islam), en Pangeran Koesoemo Joedo, aftredend lid, regent van Ponogoro, (Pol. Ec. Bond). Bij tweede lezing werd gekozen de heer Kerto Amiprodjo, regent van Pamekasan, (Pol. Ec. Bond).

W. C. van der Velde †. In den ouderdom van 51 jaar is te Nice overleden de heer W. C. van der Velde, gep. referendaris Dep. der B. O. W. in Ned.-Indië.

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvlijt.

Een Geslaagde Proefneming.

De getrouwe lezers van „Het Koloniaal Weekblad”, en in het bijzonder die dezer aan Indonische kunst en kunstnijverheid gewijde rubriek, zullen zich herinneren met hoe groote ingenomenheid hier, evenals elders in de pers, gewag werd gemaakt van de in één woord *prachtige* Batiktentoonstelling, welke gedurende de maanden Mei en Juni j.l. in de „Gothische Zaal” te 's-Gravenhage door „Boeatan” werd gehouden. Zoo ook, hoe daarbij speciaal de aandacht werd gevestigd, — als clou der tentoonstelling, onder de zeer belangrijke inzending van den toenmaals hier vertoefende *Pangeran Ario Soerjodiningrat* — op een *tjowiri*-hoofddoek, welke toebehoord had aan wijlen diens vader, den Sultan van Djocjakarta.

Bijna alle bezoekers dier tentoonstelling werden zoodanig door dezen doek bekoord, dat zij gaarne zoo'n exemplaar wilden bezitten. Daar deze echter natuurlijk niet te koop was, besloot „Boeatan” den Javaanschen Prins, — die zelf ter bevordering der batikkunst onlangs een aanmoedigingsvereniging had opgericht — te verzoeken, bij terugkomst te Djocja een prijsvraag te willen uitloven onder de ervaren Vorstenlandsche batiksters voor het vervaardigen van een dergelijken hoofddoek in dat *tjowiri*-patroon. Aan dit verzoek is blijkbaar dadelijk voldaan, want thans prijken voor het uitstalleen in Heulstraat 19 te 's-Gravenhage een tiental *tjowiri*-hoofddoeken en het is merkwaardig om te zien, hoe verschillend de opvatting en uitvoering der tien batiksters is geweest van dit ééne, zelfde patroon, zoowel in de rangschikking der motieven als in de kleurmengingen. Uit alles blijkt, dat iedere batikster haar uiterste best heeft gedaan, zich met hart en ziel aan het werk heeft gegeven. Toch zal wellicht menige Westersche bewonderaar, bij wien de oorspronkelijk tentoongestelde, oude Sultanshoofddoek nog in onvergetelijke herinnering bleef leven, zich bij het aanschouwen dezer tien nieuwe doeken onvermijdelijk eenigszins teleurgesteld gevoelen, wijl hierin niet die prachtig bestorven blauwe en bruine kleuren teruggevonden worden, welke aan het veelgedragen en herhaaldelijk gewasschen kleedingstuk zulk een ongemeene bekoring gaven, zulk een buitengewone diepte verleenden, dat het als vergeestelijkt leek. Dit is echter geenszins te verwonderen en mag aan de waardeering van het nieuwe werk geen afbreuk doen.

Stellig hebben alleen zeer bekwame en bijzonder artistiek aangelegde batiksters zich geroepen gevoeld aan dezen wedstrijd mede te doen, want zonder uitzondering voldoet elk der tien exemplaren aan de hoogste eischen der onvolprezen Javaansche batikkunst.

Het moet geen gemakkelijke taak zijn geweest om uit te maken aan wie der mededingsters de eere-prijs toekwam. Door de Javaansche jury, waarin natuurlijk ook bovengenoemde Pangeran zitting had, werd deze toegekend aan *Raden Ajoe Wongsopodo*, en als men nauwkeurig het werk weet te onderscheiden en naar waarde weet te schatten, moet men dadelijk toegeven, dat deze keuze volkomen gerechtvaardigd is. Aan de kunst-

DANSSCHOOL „DUINOORD”

De Heer en Mevrouw BROK
ARCHIMEDESSTRAAT 64 - TEL. 37007
DEN HAAG
Gevestigd sedert 1912

Prive-Lessen

voor elken leeftijd, dagelijks en op ieder gewenscht uur a f 2.50 per lesuur; 2 personen f 3.50. Vanaf heden dagelijks inschrijving van nieuwe leerlingen voor den Voorjaars-Cursus.

SNELLE OPLEIDING VOOR DE PRACTIJK-DIPLOMA'S BOEKHOUDEN

Speciaal voor Indische Verlofgangers

Spoedopleiding in 6 à 9 maanden

Twee uur les p. week. Lesgeld f 20.- p. mnd.

J. W. AUDIER Jzn.

Gediplomeerd Accountant
Leeraar M.O. Boekhouden

Achterom 63 Tel. foen 16423

(één huis vanaf de Passage)

'S-GRAVENHAGE 5805

WANNEER U PERIODIEKEN

wilt uitgeven, wendt U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor

goede en tijdige aflevering

zorg dragen - Desgewenscht verzorgen wij mede voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan gereed voor Uw GROOTE OPLAGEN, onze prima snelpersen voor die tijdschriften waarbij het vooral op KUNSTDRUK aankomt

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

NOBELSTRAAT 20 - DEN HAAG - TEL. 11987

P. DE KAT ANGELINO

MOEDRA'S OP BALI

MET 60 TEEKENINGEN VAN TYRA DE KLEEN

PRIJS gecart. 19.— geb. in geh. linnen f 11.50

„Hoe voortreffelijk zijn de priesters zelve geteekend. Met goed overleg is, zoowel in de serie Boeddha priesters als in die van de Sjiwa-priesters, iedere persoon tweemaal geteekend, van voren en van terzijde, daardoor wordt de houding van het lichaam en in 't bijzonder van de handen zeer duidelijk.”
(N. Roth. Crt.)

Uitgave v. d. N. V. „ADI-POESTAKA”, Den Haag

ONZE VERGROOTINGEN NAAR OUDE FOTO'S ZIJN IN GEHEEL INDIË BEKEND

VRAAGT PRIJSOPGAVE BIJ 5204

C. J. L. VERMEULEN TOUSSAINTKADE 20 DEN HAAG

lijkheid; hij vervulde zijne functie sedert 1897, dus ongeveer 30 jaar. Eenigen tijd geleden bezocht de regent met zijne echtgenoot ons land en heeft bij die gelegenheid ook zijn opwachting gemaakt bij H.M. de Koningin.

Wetenschappelijke expeditie. Aan de N.R.Ct. werd gemeld, dat de Frankfurter Verein für Geographie und Statistik, die in 1911 een expeditie uitzond naar de Groote Soenda-eilanden, dit jaar een wetenschappelijke expeditie zal uitrusten naar de Kleine Soenda-eilanden.

In het jongste Nr. van „Der Naturforscher” vindt men nadere bijzonderheden over het doel dezer expeditie (faunistisch onderzoek in verband met de zgn. „lijn van Wallace”).

J. L. E. Franssen †. Te Nijmegen is, op den leeftijd van 57 jaar, overleden de heer J. L. E. Franssen, oud-kapitein der infanterie van het O.-I. leger.

Verdracht over Bali. In de plaats van den heer P. A. J. Moojen, zal de heer Th. van Erp den 25en dezer te 's-Gravenhage een voordracht met lichtbeelden houden over Bali, voor leden en genoodigden van het Nederl.-Indonesisch Verbond van Jongeren-Organisaties.

Verdracht over welvaart in Ned.-Indië. Den 21en dezer houdt de heer J. van Gelderen in het Indisch Genootschap te 's-Gravenhage een voordracht over „Welvaart en welvaarmeting in Nederlandsch-Indië”.

J. Tubbergen †. Te Paramaribo is overleden de heer E. C. J. Tubbergen, leeraar M.O. in wiskunde, oud-hoofdonderwijzer aldaar.

Nationale Raad van Curaçao. Bij Kon. besluit is benoemd tot lid van den Kolonialen Raad van Curaçao de heer Jossy C. Henriquez.

belangstelling in het Kartini-fonds. Het Haagsche Aneta-kantoor meldt: In de dezer dagen gehouden vergadering van den Raad van Beheer van de Vereeniging „Het Kartini-fonds” deelde de voorzitter, de heer J. Th. Gerlings mede, dat H.M. de Koningin-Moeder een belangrijke gift aan het Fonds had geschonken.

In het K. W. van 16 Dec. j.l. werd, bij eene bespreking van het jongste jaarverslag, het een en ander medegedeeld omtrent het doel dezer vereeniging en werd er op gewezen dat haar geldmiddelen versterking behoeft.

M. van Hengel †. Te 's-Gravenhage is, in den ouderdom van 88 jaar, overleden de heer J. P. M. van Hengel, oud-majoor-intendant van het Ned.-Ind. leger; de overledene was onderscheiden met de Atjeh-medaille en het ere-teeken voor belangrijke krijgsverrichtingen.

Stolk †. Op den leeftijd van 60 jaar is te 's-Gravenhage overleden de heer J. J. Stolk, gep. kolonel der infanterie van het O.-I. leger, ridder der Militaire Willemsorde (expeditie-Gajo- en Alaslanden 1904) en eervol vermeldt in krijgsverrichtingen in Atjeh in 1898).

Verdragen voor de nabestaanden. Men meldt aan het Haagsche Aneta-kantoor: Een comité van in Utrecht studeerenden, voornamelijk aan de Indologische faculteit aldaar, heeft als eerste prioriteit voor de nabestaanden van de bij de opstanden in Indië gevallen, een bedrag van f 100.— overgemaakt.

Hoogleraar-S.udent. Bij de mededeeling dat de heer D. van Hinloopen Labberton aan de Rijksuniversiteit te Leiden slaagde voor het taalkundig examen Indologie, vestigt de Maas-hoede er de aandacht op dat deze niet alleen student, maar ook professor is, nl. hoog-

leeraar aan de Universiteit of the Oriental Association te Tokio (Japan). Stellig eene merkwaardige bijzonderheid, doch genoemd blad had er ook aan kunnen toevoegen, dat de prof. van Hinloopen Labberton reeds een grooten naam had als kenner van verschillende Indonische en andere Oostersche talen (hij schreef o.a. een Sanskrit-grammatica), dat hij eenige jaren lid van den Volksraad was, om van andere zaken, waarbij hij in Indië sterk op den voorgrond is getreden maar niet te spreken.

Indische examens. Leiden Doctoraal examen Indisch recht de heer M. A. F. Zwager. — Cand. examens Indisch recht, de heer Tang Ling Djie.

HOTEL-RUBRIEK

APELDOORN

Hotel VAN DER BURG

Iste en oudste huis ter plaatse Modern comfort
5286 Volledige pensionprijs f 5.-

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“,
Bankapl. 2, Den Haag, Tel.
54148. Dir. bij Schev. B. 5038
Str. k. en w. op de logeerk.

Pension PETRONELLA,
G. Reijnstr. 36-38. 16 k.
Logies m. ontb. f 2.50 p. p.
p. d. Ook afz. Etag. f. huur.
5371 H. A. LEBBING, Cuisinier

Hotel Rest. „DUINOORD“
Sweelinckplein
Spec. bezoekt d. Ind. Fam.
5020 OOSTERWIJK & V. D. LUUR

Hotel „Promenade“, Oude
Schev. weg 21, Tel. 50454
Prachtige ligging.
Matige prijzen. 5035

HILVERSUM

Pension „PATRIA“ Lindenheuvel 2

Telefoon 2198

ZOMER- EN WINTERVERBLIJF

Aanbevelend, N. J. van Rangelrooy

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

Voor het bereiden van een goede rijsttafel zijn de

Recepten van een Ind. Kokki

— onmisbaar
„De Ind. Rijsttafel“ door
FR. BLOM, Schrijver van
„Moderne Kookkunst“,
verkrijgbaar bij den Boek-
handel en bij de Uitgeefster
Nobelstraat 20, Den Haag.

Prijs f 1.00

MAISON BLOM

2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. 33703

Het adres voor
Diners aan huis bezorgd

WIJ VERVAARDIGEN

ALLE soorten drukwerk met één
uitzondering: het slechte.

Een proef zal U overtuigen

zoals zoovelen vóór U overtuigd
werden en onze klanten bleven.

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
DEN HAAG :: NOBELSTRAAT 20 :: TEL. 11987

HOTEL DES INDES

WELTEVREDEN (Batavia)

Oudste en modernste Hotel ter plaatse
ZEER BILLIJKE TARIEVEN

zinnige prijswinster zal, behalve de stoffelijke waar-
deering in den vorm van het dubbele honorarium
voor haar, zoowel in tekening als in kleurscha-
keering, uitmuntenden arbeid, een Eere-diploma
als aandenken door den Raad van Beheer van
„Boeatan“ worden geschonken.

Uit deze doeken, die thans door „Boeatan“ te
koop worden geboden, is reeds door eenige liefheb-
bers een keuze gedaan. Ongetwijfeld zullen zij
weldra alle een welverdiend plaatsje vinden onder
andere kunstschaten bij Westersche batikbewon-
deraars, die hier gelukkig hoe langer hoe meer
voorkomen.

Zij wekken in de étalage, tegen een zoo zeer ge-
eigenden achtergrond van een compleet stel mooie
wajang-golekpoppen, veler bewondering.

Deze eerste proefneming van een Javaanschen
batik-wedstrijd mag dus wel als goed geslaagd wor-
den beschouwd.

Javaansche Danskunst.

Tegelijk met de batikkunst, vindt de Javaansche
danskunst meer en meer bewonderaars in het Wes-
ten en zelfs in Amerika. Werd onlangs de *serimpi*-
dans van *Siti Soendari* te Parijs terecht uitbundig
geprezen, naar wij vernamen, viert thans de talent-
volle Russische danseres, *Vera Mirowa*, ook een
oud-leerlinge der Djocja'sche dansschool, *Krido*
Bekso Wiromo, ware triomfen in de nieuwe wereld.

Gelukkig begint men er ook ten onzent meer
smaak en gevoel voor te krijgen. De groote zaal van
Hotel De Twee Steden was goed gevuld, toen j.l.
Zaterdagavond daar het „Nederlandsch-Indonesisch
Verbond van Jongeren-Organisaties“ zijn winter-
feest vierde, waarbij verschillende Javaansche dan-
sen op het programma stonden.

De voorzitter, Mr. D. J. W. J. Kluiver, begon, na
de aanwezigen, waaronder Burgemeester Patijn,
welkom te hebben geheeten, met in het kort uit te
leggen, dat het doel van het Verbond is: te trach-
ten toenadering tusschen het Oosten en het Westen
te bewerkstelligen. Bij menigeen zal toen wel de
gedachte zijn opgekomen: ditzelfde doel wordt toch
ook door de Vereniging „Oost en West“ en
„Boeatan“, die reeds vijf en twintig jaren bestaan,
op allerlei wijzen nagestreefd. Maar waar 't voor
jongeren moeilijk schijnt zich tot medewerking bij
ouderen aan te sluiten, moeten deze de wijste
partij kiezen: zich niet van mogelijk zegenrijken
samenarbeid onthouden. Ook hiervan kan een
wederzijds heilzame invloed uitgaan.

Raden Mas Soeripto, vice-voorzitter van het Ver-
bond, die een korte beschouwing gaf over den
Javaanschen dans, merkte terecht op, dat 't Oosten
en het Westen elkander beter zullen leeren waar-
deeren, naarmate zij elkanders zieleleven, door
een ieder weergegeven in zijn kunstuitingen, beter
leeren kennen.

Raden Soekanto opende de rij der dansen met
een herhaling van den veelbewonderden, krachtigen
mannedans; *Kelono*, de ijdele vorst voorstellende,
die zich toot in verwachting van de komst zijner ge-
liefde. Daarna volgde de dubbeldans *Srikandi-
Bhisma* door *Siti Soendari* en *Raden Mas Soeripto*,
ook reeds eerder gegeven, maar daarom niet minder
gewaardeerd. Nieuw waren een Boegineesch-
Javaansche krijgtdans door *Raden Mas Soebanto* en
Raden Soekanto fraai uitgevoerd, voorstellende
den strijd tusschen den aanvoerder van 't Boegi-
neesche leger en dien der Javaansche strijdmach-
ten uit Madjapait bij de verovering van Zuid-
Celebes door de Javanen in de 14e eeuw na Chris-
tus. En tot besluit de *Beksan Lawoeng*, een zeer
indrukwekkende, decoratief-aandoende orde-dans
met lange lansen, waarbij *Raden Mas Soeripto* het
fijne *Ksatrija*-(ridder)-type weergaf tegenover de
krachtige Dedomen-vorstenfiguur van *Raden*
Soekanto, een gesymboliseerde strijd tusschen het
verheven edele en 't minder goede in den mensch,
terwijl ten slotte het edele overwint.

Deze dansen werden begeleid door de *gamelan*,
onder leiding van *Raden Ajoë Jodjana* en afgewis-
seld door aardige *Trontjong*- en *Hawaian*-muziek,
waarbij nu en dan ook zeer verdienstelijk gezongen
werd.

Stellig zal deze avond het zijne bijgedragen heb-
ben om de aanwezigen een kijk te geven in de
Javaansche opvatting van den dans, welke in het
Oosten van oudsher een godsdienstig karakter heeft
gedragen.

In dit verband willen wij hier ook de aandacht
vestigen op een artikel van *Raden Mas Jodjana* in
het jongste maandblad *Oedaja*, waarin deze

AMERICAN HOTEL - AMSTERDAM

Hotel en Café-Restaurant le Rang.

Schoonste Ligging - Modernste Inrichting
Electrische Verlichting - Centrale Verwarming
Electrische Personenlift
Omnibus aan 't Station - Matige Prijs

A. W. VOLMER, Directeur.

Tel. Interc. 4737 Code 5th Edition A. B.

terecht aantoonde, dat de aanraking met het West-
niet in goeden zin bevruchtend op de Java-
sche hofdansen heeft ingewerkt, getuige b.v. de
voering van Westersche pistolen, door de dans-
sen onder het dansen af te schieten en het
tooneele brengen van een zinken kanon, waar-
eene vergulde gummiballen worden afgeschoten
door een regiment Boegineesche soldaten (*Pro-
rit Boegis*) in Europeesch uniform!

Juist de aankleding der Javaansche dans-
heeft, evenals die der vorstelijke verblijven, door
nadoen van Westerschen wansmaak, erbar-
geleden. Hoe betreuren wij gedurende het
congres in '24, bij de zoo stijlvolle *bedaja*-dans
het Pakoealamsche vorstenhuis de danseresjes
gehuld te zien in fluweelen bolero's met mo-
de fijne hoofdtooi ontsierd door wuivende, gek-
de struisvederen, terwijl toch juist de on-
hals, schouders en armen, het rythme bijzonder
nen accentueeren en door smaakvolle eenvoud
het geheel, de indruk van kuischheid wordt
hoogd.

Laat ons hopen, dat *Krido Bekso Wiromo* op-
duur ook in dit opzicht haar heilzamen invloed
het instandhouden der goede, oude Vorsten-
sche tradities zal kunnen doen gelden. Dat
haar leermethode iets Westersch heeft ingewer-
door de voornaamste danswetten en -regels, wa-
vroeger niet anders dan mondeling werden over-
leverd, thans, na langdurig onderzoek en be-
king, door deskundigen op schrift heeft doen
len, kan het karakter van den Javaanschen dans
benadeelen, is integendeel aan eene ten goede
kende navolging van Westersche methoden toe-
schrijven. Wij zijn het dan ook volkomen met
heer Jodjana eens, dat het op Java niet onth-
aan uitnemende danstalenten (de kunst ligt
eenwennoude hooge traditie gedragen, den Java-
in het bloed, waarvan trouwens de heer Jod-
zelf een sprekend voorbeeld is) en dat
Bekso Wiromo er veel toe zal kunnen bijdragen
om, zooals hij het uitdrukt, „thans kunst-
met ingeboren scheppingsdrang aanleiding te
ven, behalve aan het beoefenen der danstee-
zich ook te wijden aan het tot uiting brengen
nieuwe gedachten door nieuwe vormen.“

Maar o.i. geldt ook hier de regel: dat 't vóór
noodig is, dat de kunstbeoefenaar zelf, en vooral
scheppende kunstenaar, de techniek volgens de
oude wetten van zijn kunst, volkomen onder de
heeft.

Een Javaan, die door een langdurig verblijf
Europa, van zijn jeugd af, een Westersche op-
ding genoot en daardoor weinig specifiek Oost-
in zijn denken en voelen over heeft, zal geen
ver Javaansche kunst kunnen vertolken, al-
hij zijn lenig lichaam, zijn jeugdherinneringen
onder zijn Oostersche karaktereigenschappen
zijn aanleg tot mystiek behouden. De heer
M. Jodjana en *R. M. Noto Soeroto* zijn dan
levende voorbeelden. Hunne kunstuitingen zijn
ter daarom zeker niet minderwaardig; intege-
o.i. wijzen zij, als kunstenaars, juist den weg
het elkander beter leeren begrijpen en waarde-
van het Oosten en het Westen, evengoed als
Europeesche *Siti Soendari*, die hoewel niet
schikkende over de aangeboren lenigheid van
Oostersch lichaam, toch de Javaansche dans-
niek zoodanig beheerscht en zich zóó geheel in
karakter der *serimpi*-dans inleeft, dat zij bij
schouwers de heiligste ontroering wekt.

Gelukkig wordt thans ook in Indië de
landsche kunst, o.a. door de Kunstkring
haar beste zijde getoond. Mogen ook vele in-
lingen er van genieten, zóó, dat hun eigen
er gunstig door bevrucht worde! De hier
rende Indonesiërs moeten vooral ook niet
men kennis te nemen van wat in Nederland
kunstgebied voorvalt. Zoo zijn er thans in
Haag, bij de Firma Kleykamp aan den Schev-
scheweg, twee bezienswaardige tentoonstell-
van teekeningen en schilderijen van W. B.
en J. D. Ros, die stellig beiden in hun kunst-
op eigen talentvolle wijze, een goed beeld ge-
Hollandsche eerlijkheid en goede trouw.

H.H. SECRETARISSEN

der afdelingen
er nogmaals be-
aan herinnerd dat in de verschillende rubrieken
K.W. steeds namen voorkomen van personen die
merking komen om voor het lidmaatschap der
ging te worden aangezocht.

MAX POOL
POSTZEGELHANDEL
 KORTE POTEN 25 — DEN HAAG
 TELEFOON 16722

INKOOP — VERKOOP
 POSTZEGELVEILINGEN 5307

Overzicht uit de Indische Bladen.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

Oost en West.

In Moskou, tijdens de volledige zitting van het Bureau van de communistische internationale, heeft *Bukharin* speer op schild geslagen: Le communisme est en marche et rien ne l'arrêtera! De huidige conferentie is: consolidatie en verhevenheid van de partij, de „oplossing” van grote vraagstukken in Groot-Brittannië en in de naderende worsteling in Midden-Ost. En verder onbegrensden steun aan de arbeiders van *Ned.-Indië* in hun bloedige strijd. Dien onbegrensden steun hebben de communisten in Bantam en elders reeds gevonden. De meest ernstige telegrafische berichten komen echter uit *China*, waar de verhouding zich meer en meer toespitsen en waar voort de ongelukkige bevolking den storm zal worden van den door de Bolshevisten gezaaiden. Als een octopus strekt het bolshevisme zijn tentakelen uit over de geheele wereld. Bolshevisme Rusland bestrijdt *Engeland* en het wordt door de jongere Chinese generatie, ervaren, en gedeeltelijk uit nationalistische overtuiging, gesteund. Met slechte leuzen! Groot-Brittannië zal ook thans den strijd hebben te aanschouwen, wil dit land zijn prestige niet alleen in den Oost, doch in geheel Azië bewaren. De uitlatingen van *Chiang Kai Shek* laten aan duidelijkheid geen wilschen over. Herziening van verdragen aan de orde, decreeteert hij. Zij moeten worden vernieuwd. De huidige beweging is geen evolutie, doch revolutie. *China* zal worden geregeerd door een gouvernement, gebaseerd op Sovjet-principes. De wereld weet dus wat het van die zijde te verwachten staat. De mogendheden aarzelen en aarzelen zou goed zijn, indien den Cantonneezers uit de zeilen werd genomen, door de afdeling van de commissie voor de extra-territoriale rechten met spoed op te volgen. In dat opzicht kan naar het inzicht van het *Soer. Hbl.* (4 Dec. „Wereldbeschouwingen”) — niet ver geocgeerd om het spel van Rusland te doen mislukken. Het dan zou de overgrote meerderheid der Chinese, die niets van communisme wil weten, naast de mogendheden komen te staan. Wij staan den vooravond van groote gebeurtenissen in het Oosten. Wij mogen verwachten, dat de *Ned.-Indië* Regeering den loop der zeer betekenisvolle gebeurtenissen in Azië volgt met ernstige, onveranderde aandacht. Moge de verijdeling van de jongere generatie der communisten om in *Ned.-Indië* de in het kruitvat van het Verre Oosten te werpen, alleen stemmen tot voldoening, doch prikkelen tot dubbelde waakzaamheid tevens.

Sum. Post (18 Dec. „De Sovjet en Azië”) bevestigt dat het Oosten ten slotte tot de conclusie zal komen, dat er verbindings met het Westen moeten blijven bestaan, evenals het omgekeerde geval is. Een Aziatische isolatie is zoo min mogelijk als een zuiver Westersche isolatie. De werken van de wereld grijpen steeds verder en nauwkeuriger in elkaar. De oriëntatie van het Oosten is trouwens gedeeltelijk gebaseerd naar het Westen en samenwerking kan gunstige resultaten hebben voor beide.

De *S. P.* gelooft echter, met *Noto Soeroto*, dat het Westen nog een enigszins gewijzigde oriëntatie zal behoeven. Samenwerking, vooral economische samenwerking, — die het Oosten zal behoeven — kan slechts gedijen, wanneer de specifieke eigenschappen van beide zijden gewaardeerd, gecombineerd en in gunstige zin worden aangewend. Brengen we het zoover, dat er een *Oostersche-Westersche tegenstelling* geen sprake te zijn.

Dr. *Kraemer*, wiens publicistische arbeid meer en meer de aandacht trekt ook van hen, wier belangstelling in de godsdienstige en sociale onderwerpen, die hij behandelt, niet groot is, heeft tevens een rede gehouden over de verhouding tusschen *Oost en West* (*Bat. Nwsbl.* 13 Dec.). De verhouding tusschen *Oost en West* is een strijd, een strijd, en ze dringt ons een zedelijke taak op, waarvan de volvoering strekken moet tot verrijking van de geheele menschheid. De wereld bevindt zich op de keuzes tusschen *Catastrophe and Education* of *Catastrophe and Regeneration* zegt en *Wells* spreker zou willen zeggen.

Belastingzaken (ook Indische)
H. J. KONING - DEN HAAG

Sonoystraat 53 (bij lijnen A, 7, 14 en 17)
 Inlichtingen, adviezen, aangiften, verzoek- en bezwaarschriften, uitstel.
 Kantoor open: alle werkdagen van 10 tot 12 en van 2 tot 5 uur (ook Zaterdagsnamiddags). Bovendien Dinsdags- en Donderdagsavonds van 7 tot 9 uur.
38-jarige belastingpraktijk. Tarief zeer billijk.

Wij vestigen de aandacht op *De Sum. Post* (18 Dec. 2de bl. „Het streven van Noto Soeroto”) en het *Bat. Nwsbl.* (9, 10, 11 en 13 Dec. 2de bl. „Azië”).

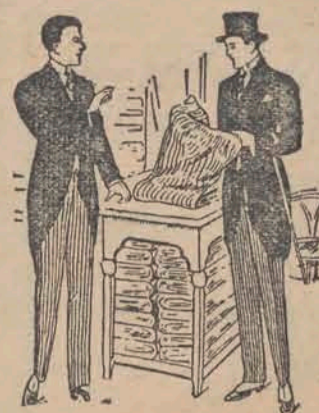
De onlusten.

Nog steeds bevatten het *Soer. Hbl.* (4 t/m 10 Dec.), het *Bat. Nwsbl.* (8 t/m 14 Dec.) en de andere dagbladen berichten en artikelen over de onlusten. *De Loc.* (6 Dec. blz. 3 en 21) bepleit als eisch voor het oogenblik de uitbreiding der veldpolitie en verbeterde bewapening en bezoldiging. *De Loc.* van 7 en 10 Dec. (beide blz. 17) constateert dat versterking der weermacht noodzakelijk is. Voor de eigen tweevoudige taak — de defensie en de handhaving van het gezag — is het *Leger* te klein; dit tekort wordt nog verergerd doordat het leger een deel van de taak der eveneens te zwakke politie moet overnemen; men moet bij verspreid verzet, staking en opstand van eenigen omvang, de troepen zóó versnipperen, dat men geen genoegzaam sterke hoofdmacht overhoudt en toch niet aan alle vragen om detachering, bewaking etc. kan voldoen. Klomk voorheen steeds: „het geld is er niet”, thans zal men dit hebben te vervangen door: „het geld moet er zijn”. Doordat de „afvloeiing” bij de inheemsche militairen niet van onder af geschiedde, hield men de jongere troepen over, waardoor de gevechtswaarde van den troep verminderde, niettegenstaande ons leger door de kwaliteit van geweren en geschut zoo uitnemend is bewapend. Dit is een der redenen, welke aanvulling met het *Nederlandsche element* wenschelijk maakt. Imperatief noodzakelijk wordt zij om andere, meer principieele redenen: er behoort in *Nederlandsch-Indië* een kern te zijn van *Nederlandsche* troepen. Hiertoe is noodig een herziening van het werfstelsel. Door een behoorlijk geleide werving op goede voorwaarden is het zeer wel mogelijk binnenkort weer over het gewenschte aantal *Nederlandsche* troepen te beschikken. Dit moet dan ook wel zonder uitstel geschieden.

Gouverneur A. J. L. *Couvreur* deelde aan *De Loc.* (8 Dec. blz. 31) mede, dat in het *gouvernement Celebes en Onderhoorigheden* 20 Communisten zijn gearresteerd. Doch het eigenlijke communistische gevaar was in Zuid-Celebes reeds bezworen, dank zij de afdoende bestrijding door de Inlandsche hoofden. De arrestaties strekten slechts om de laatste resten van de beweging op te ruimen, zoodat om elke mogelijkheid van een poging tot verzet, die — hoe klein ook — op Java onrust zou hebben gewekt, weg te nemen. Hierbij zou *De Loc.* deze conclusie willen stellen: de voornaamste waarborg tegen herhaling van eenigerlei anti-gezagsactie moet gevonden worden in herstel van het traditioneel gezag der eigen Inlandsche hoofden, herstel van de positie van het Inlandsche bestuur en wederinschakeling van het Europeesche bestuur. Geschiedt dit, dan kan de toekomst met groote gerustheid worden tegemoet gezien.

Op de derde persaudientie (*De Loc.* 9 Dec. blz. 3) was de verzetsactie het onderwerp der bespreking. O.m. werd gevraagd of bepaalde wetswijzigingen in overweging zijn, die het mogelijk zullen maken alle vormen van verzet volgens het Wetboek van Strafrecht te behandelen, ook met gebruikmaking van de bevoegdheid tot interneering, zóó, dat de straffen kunnen worden verzwagd en de schuldigen dadelijk kunnen worden getroffen. De Landvoogd antwoordde dat tot dusverre een dergelijke wetswijziging niet is overwogen; zij zal afhangen van het justitieele onderzoek, dat thans gaande is, en van de resultaten daarvan. Indien ernstige leemten in het Wetboek van Strafrecht blijken te bestaan, zal uitbreiding en verscherping worden overwogen.

Het *Bat. Nwsbl.* (8 en 9 Dec.) bespreekt de maatregelen tegen de staatsgevaarlijke elementen, die aan het verwekken der communistische relletjes op een of andere wijze debet zijn. Ten aanzien van diegenen, die voor den strafrechter kunnen worden gebracht en vervolgens ook in aanmerking komen voor duurzame verwijdering uit de maatschappij wordt thans zoo noodig tegelijkertijd een interneeringsbesluit geslagen; hun interneering gaat dan in nadat zij hun straftijd hebben uitgezeten. Het *Soer. Hbl.* (9 en 10 Dec. 3de bl. „De heilstaat”) voorziet dat alle communistische agitators, die lang en korten tijd elders in den archipel in ballingschap leven, samen gebracht zullen worden in het interneeringskamp in Nieuw-Guinea, *Asiké* is gelegen in het heuvelland. Het is een niet ongezonde streek, waar de geïnterneerden gelegenheid te over hebben voor de beoefening van den kleinen landbouw.

Winterjassen
 Ulsters
 Smoking-Costuums
 naar maat
 De beste Eng. stoffen
 Prima Coupe 503m
 Zeer lage prijzen

C. H. ERNENS VALERIUSSTRAAT DEN HAAG
 h. Danckertstraat
 TELEFOON 34836

WAAROM

vestigen zich zoovele oud-Indischgasten te Brussel?

OMDAT

het klimaat er veel zachter is;
 Brussel meer biedt dan welke andere stad in Nederland;
 vooral omdat de belastingen er veel lager zijn.

VRAAGT

de brochure: „Waar zal ik mij vestigen?” aan het Office „INSULINDE”, 57 Boulevard Botanique, Brussel, het eenigste Nederlandsche bureau in vaste goederen, assurantie's en hypotheken in België.

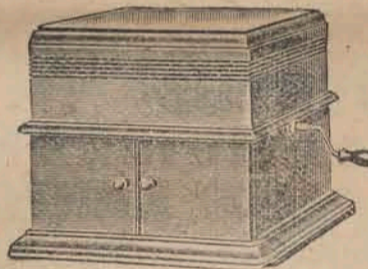
Bijkantoor: Woningbureau „De Concurrent” Thomsonlaan 52, Den Haag, alwaar ook de brochure gratis verkrijgbaar is.

Muziekhandel DAJOS BELA

Badhuisstraat 619 - Tel. 54754 - Fred. Hendriklaan 190
 SCHEVENINGEN, 's GRAVENHAGE.

GROOTE VOORRAAD RUIME KEUZE

Columba-
 Odeon,
 Musica-
 Linström-
 Beka-
 PLATEN en
 MACHINES

Violen
 Mandolin.
 Banjo's,
 Guitaars,
 Snaren,
 On erdeel.
 Piano Muz

HUURKOOP SYSTEEM

Speciale machines en verzending voor **INDIË**.
 EIGEN REPARATIE-INRICHTING. ZIET ÉTALAGE.

Ontbreekt het U aan gelegenheid onze Koloniën te bezoeken, neem dan een abonnement op het rijk geïllustreerde Maandblad S

Nederlandsch-Indië Oud en Nieuw

Abonnementsprijs 20 Gulden per jaargang
 Directie en Adm. Nobelstraat 20, Den Haag

BRIEVEN en stukken, de afdeling Advertenties betreffende, uitsluitend te adresseeren: Administratie Koloniaal Weekblad, Nobelstraat 20, Den Haag. Dus NIET enkel Drukkerij Ten Hagen.

N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-Mij.
BRANDSTOFFENHANDEL

DENNEWEG 67a
 DEN HAAG

TELEPHOON
 14427

Wensch gij te ontvangen te kwaliteit brandstoffen, tegen billijken prijs en gegarandeerde maat? Bel dan op 14427.

C.F.B. SLEÏFFERS
 PRINS HENDRIKSTRAAT
 HOEK VAN DIEMENSTRAAT
 LA HAYE.

5388

BRIEVENBUS - PRULLEMAND

Dit is vaak de weg, die uw reclamedrukwerk aflegt, terwijl het moet zijn:

BRIEVENBUS- HUISKAMER OF KANTOOR

Tegenwoordig vindt men zoóveel drukwerk in de bus, dat het aankijken niet waard is, dat telkens het heele zaakje dadelijk weggegooid wordt. Uw drukkosten, bezorgloon of porto, alles is dan óók weggegooid!

Waarom dan geen reclamedrukwerk rondgezonden, dat door zijn aantrekkelijkheid opvalt, gelezen en vooral: bewaard wordt? Zulk drukwerk krijgt U niet van knoeidrukkerijtjes en evenmin van Multiplacators, doch wel van de

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 NOBELSTRAAT 20 * DEN HAAG

KONINKLIJK ZOÖLOGISCH BOTANISCH GENOOTSCHAP

WORDT LID

VRAAGT PROSPECTUS TEN KANTORE
 BENOORDENHOUTSCHEWEG 2
 TELEFOON 11292 DEN HAAG

VOOR TAXATIE

van Meubilair, bijvoeging van Goederen, of publieken verkoop van geheele Inboedels,

raadplege men den Auctionair:
W. DOP - Tel. 34957 - DEN HAAG

Buitenlandsche persstemmen over de relletjes.

De *Java-Bode* (8 en 10 Dec.) en het *Bat. Nwsbl.* (13 en 14 Dec.) commentariëren enkele buitenlandse persstemmen. De *Java-Bode* wijst er op, dat in het gebouw van het Plaatselijk Arbeids-Secretariaat te Amsterdam de eerste Communistische Jeugdschool in Nederland wordt gehouden, en demonstreert de wijze waarop de in het moederland gedulde communisten het behaalde „succes” bij de jongste onlusten hebben trachten te exploiteeren. Zij hebben hun leugens kunnen verspreiden met de hulp van een buitenlandsch persbureau. Een aansporing te meer om onze telegrafische diensten in eigen handen te houden. *Onze telegrafische voorlichting zij nationaal en betrouwbaar!* Het *Bat. Nwsbl.* acht de buitenlandse commentaar van groot belang, dewijl zeer belangrijke organen — z.a. bijv. de „*Manchester Guardian*” — den politieken achtergrond van die gebeurtenissen trachten te schetsen en daarbij zeer verregaande conclusies trekken, die voor de positie van Nederland in het buitenland niet zonder gevaar zijn. De berichtgeving uit Indië kan, althans voor zoover zij door *Aneta (Reuter)* werd verzorgd, daarvan niet de oorzaak zijn. Daarin komt het feit voldoende tot zijn recht, dat men hier te doen had met een georganiseerd complot van misdadigers, dat met de Volksbeweging als zodanig niet had uit te staan. Bepaald heel bont maakt het een groot Duitsch blad, de „*Vossische Zeitung*”. Hier vallen regel voor regel onjuistheden aan te toonen, maar gelukkig blijkt hier de bedoeling den Engelschen mededinger en den Hollander, die zich permitteert koloniën te bezitten, tegen elkander uit te spelen. De Fransche pers maakt het, zij het in anderen zin, niet minder bont dan de Duitsche. De *Java-Bode* van 11 Dec. L.N. weet mede te deelen dat alle leiders van het hoofdbestuur der P.K.I. bij het uitbreken der onlusten de opdracht hadden gekregen om alle buitenlandse consuls te beschermen. Hun mocht geen leed geschieden, omdat men zich niet de vijandschap op den hals wilde halen der vreemde mogendheden.

Nieuw-Guinea.

Men bespreekt thans Nieuw-Guinea in viervoudig verband: als strafkolonie, als goudland, als gebied van wetenschappelijke exploratie en als subjeet van internationale exploitatie (De Loc. 11 Dec.). Als goudland wordt Nieuw-Guinea vooral besproken door onze Australische bureu. Er wordt in het vroeger Duitsche deel van N.-Guinea, thans Australisch mandaatgebied, inderdaad goud gevonden en het is wel zeker, dat dit ook in de andere deelen het geval zal zijn. Winning op groote schaal schijnt voorschijns uitgesloten, en het zal met de ertsen van Nieuw-Guinea wel gesteld zijn als met vele andere vindplaatsen van mineralen in onzen archipel — zij kunnen wachten tot een toekomst, waarin een samenleving met sterker behoeften en met nog beter methoden de drang en de middelen zal vinden tot een exploitatie welke thans, nu elders nog voldoende voorraden zijn, nog niet of nauwelijks rendabel kan zijn. Dit geldt van vele streken van Indië — de steenkool, het ijzer, de andere mineralen, welke de bodem daar bevat, komen thans nog niet voor ontginning in aanmerking. Er schijnt dus weinig aanleiding om van de Australische vondsten veel te verwachten. Belangrijker is de bespreking van N.-Guinea als gebied van koloniale exploitatie. Die is thans vooral in Duitschland actueel, waar men de oude plannen opnieuw aan de orde heeft gesteld. Thans echter in ander verband. Men zoekt nog steeds naar gebiedsdeelen voor Duitsche koloniale activiteit. De terug-gave der Duitsche koloniën is onwaarschijnlijk. Toch zou het, zoo redeneert men, voor de wereld schadelijk zijn indien de ook ten dezen aanzien aanwezige Duitsche krachten onbenut bleven. En men komt dan tot een plan, waaraan dezelfde gedachte ten grondslag ligt als aan het mandaatstelsel. Men zou, zoo wordt thans in Duitschland uiteengezet, zonder inbreuk op soevereiniteitsrechten van andere mogendheden en zelfs zonder verschuiving der mandaten, nochtans tot exploitatie kunnen geraken van die onontgonnen gebiedsdeelen, welke thans aan de wereldproductie zijn onttrokken. De factor der productie, der stijgende wereldbehoefte en der noodzakelijkheid om ter wille daarvan alle natuurlijke hulpbronnen en rijkdommen der wereld te ontginnen, kan niet onderschat worden. Zij vormt eenzijdig de rechtvaardiging van elk goed koloniaal bewind — anderzijds

ONROESTBAAR STAAL

Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer getast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank onnoodig. Alleen afwassen. Voordeelige prijzen

Het Ideaal voor de Tropen
FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
 Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 136
 Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

het sterkste argument in de bewijsvoering van die tegenover rechtmatige nationale aspiraties even rechtmatige stelling handhaven, dat de zamenlijke behoeften der menschheid de economische ontwikkeling en de ontginning eischen van die landen, waar het eigen volk daartoe in staat is. Van Duitsche zijde wordt dit verder gewerkt tot een pleidooi, dat de ontginningswerk ook van een bepaalde koloniale overheid wil deelen en overdragen aan liefst internationale maatschappijen, die daartoe ook de overdracht bepaalde bevoegdheden zouden behoeven. rechtsvorm daarvan wil men door den Volken-geregeld zien. Ziedaar de herleving, in nieuwvalte, van de oude Nieuw-Guinea-plannen. Waar staat zij nog aan het begin — maar De oordeelt het nuttig er reeds thans kennis van nemen.

Journalistiek.

De heer W. C. van Meurs zou vanaf 1 Januari 1927 als hoofdredacteur van de „*Java-Bode*” treden, ter vervanging van den heer Herman Salomonson, die repatriëert. De *Deli Crt.* (17 Dec.) verheugt zich in het bijzonder over deze verandering, omdat de heer van Meurs ook gedurende 5-jarige werkzaamheid als eerste redacteur bij „*Deli Crt.*”, steeds getoond heeft een buitengewoon hooge opvatting der journalistieke taak te zitten.

II. UIT DE INLANDSCHE PERS.

Wijlen Hadji Misbach.

In de levensbeschrijving van dezen persoon men in de „*Pewartar Soerabaja*” van 2 Juni mede te deelen, dat hij de zoon was van een handelaar.

Nimmer ter schole gegaan zijnde, verstond niettemin de kunst van de Javaansche taal te lezen en schrijven.

De eerste functie, welke hij waarnam, was van het bestuur van een toneelgezelschap bleek het toen reeds aan zijne kameraden, dat hij een listige en handige persoonlijkheid was.

Als lid van het toneelgezelschap moest Misbach elken Zondag bij de voorstellingen de voorzitting op zich nemen en had hij dan de gelegenheid de aanwezigen te wijzen op de moeilijke dagelijkse levensomstandigheden van de menigte, welke mede het publiek zich gewoonlijk zeer goed verenigen.

Het succes, dat hij met die leiding had, was het niet onwaarschijnlijk, dat hij zich daarna politiek terrein bewoog.

Hij had de gave van de menschen te kunnen boeien en hen zoódanig te stemmen dat men naar hem luisterde.

Wel bleef hij in den regel thuis doch zijne nging was in stilte de verzamelpplaats van tal personen, die eenstemmig met hem dachten en dezelfde richting wilden volgen.

Dientengevolge verschenen de „*Medan Moenim*” 2 maal 's maands en de „*Bandera Islam*” éénmaal per week.

Dit weekblad ging, na de verbanning van Misbach, over in handen van den heer Soerapranoto, die het den naam gaf van „*Rajat Rak*”, waarin de Islamische lijn verdween.

De toon, waarin de artikelen werden geschreven, werd steeds heftiger en eerst gematigder, tot tal van volksleiders geleidelijk in het gevang raakten.

Hadji Misbach was geruimen tijd lid van de derlandsch-Indische Partij en geraakte in de Communistische groep.

Toen, tijdens het congres van de Sarikat te Soerabaja, geschil ontstond tusschen de Regering en de Witten over het onderwerp der partijplijne, verloor de heer Semaoen den strijd en hadji Misbach zich bij hem aan.

Naar aanleiding van het feit, dat een bom geworpen in de Vorstenlanden, werd deze Misbach verbannen naar Monokwari (Nederlandsch Nieuw-Guinea), alwaar hij is gestorven.

Zijne vrouw, die hem derwaarts vergezeld, daar reeds vóór het overlijden van haar man.

In Inlandsche kringen bestaat de meening, dat hadji Misbach nimmer geldelijk voordeel uit Inlandsche beweging heeft getrokken en dat hij gelc benutte om te helpen.

JAC. HUIZER

HEEREN
MODEARTIKELEN
RUIM GESORTEERD

THOMSONPLEIN 22, DEN HAAG

Belastingen

(Nederlandsche en Indische)

W. VAN MAANEN, Oud t. Inspect. Dir. Bel.
P. TADEMA, Gedipl. Accountant

BELASTINGCONSULENTEN.

AMSTERDAM ROTTERDAM

Prinsengracht 644 Boymanstraat 4
Tel. 37734 (2 lijnen) Tel. 10589

WERKZAAM OVER GEHEEL NEDERLAND

bepaalt zich om die reden liever tot het geven van een beeld van de toekomstige positie der vrouw, zooals hij die zich voorstelt, wanneer de Chinese vrouw eenmaal hare vrijheid zal hebben veroverd.

Aan het onderwerp is geen gevaar verbonden en moeilijk te behandelen vindt hij het ook niet, omdat hij alleen bekend stelt hetgeen hij met eigen oogen en hersens waarneemt.

De positie, welke de Chinese vrouw inneemt, in vergelijking met die van de Westersche vrouw, is zeker verschillend, om reden de Westersche beschaving geheel anders is als de Chinese.

Wanneer de Chinese vrouw echter streeft naar vrijheidmaking, dan zal, als de schrijver zich niet te veel vergist, de te volgen lijn wel zijn in de richting van die der Westersche vrouw.

Doch dan zal de positie der Chinese vrouw in haar gezins- en familieverband eene sterke verandering moeten ondergaan.

Het is algemeen bekend dat de Chinese gehuwde vrouw, sedert onheugelijke tijden, heeft bestaan onder de bescherming van haar echtgenoot.

Een bepaalden strijd om het levensbestaan had zij niet te voeren en hare hoofdtaak was de verzorging van het huis en de opvoeding van het kind.

De man zorgde voor het levensbestaan en moest alle energie ontplooiën voor de vervulling van dien plicht.

De vrouw had zich niet belagrijk te vermoeien of zwaren arbeid te verrichten terwijl zij, aangezien zij niet voor het levensbestaan had te zorgen, wel verplicht werd steeds te steunen op haar man.

Haar leven moest zich geheel aansluiten aan diens levenstaak.

De verzorging der vrouw door den man geschiedt niet door dwang, doch is door de Chinese adat voorgeschreven.

Aldus was de positie der Chinese vrouw in elk gezin.

Vanaf de geboorte werd hare geheele opleiding beheerscht door den plicht om te huwen en het onderrecht werd daarop ingericht.

En, aangezien het verstrekken van levensonderhoud aan den man is opgedragen, wordt het sluiten van huwelijken daardoor weder in de hand gewerkt.

(Wordt vervolgd).

Oost- en West-Ind. Literatuur-Overzicht.

Voorlichting over Indië in het buitenland.

Het drie-maandelijksch te Londen verschijnend tijdschrift „The Asiatic Review” dat tot een der beste periodieken gerekend wordt welke zich interesseeren voor belangrijke kwesties in het Verre Oosten, heeft in het dezer dagen verschenen Jan-Nr. een nieuwe rubriek geopend, „Netherlands-Indies Section” getiteld, welke door de redactie is ingeleid met de volgende woorden: Recent events in Java have stimulated interest in the political and economic development of Holland's Eastern possessions. This new section will furnish readers with informative articles regarding these problems”. Deze poging om Ned.-Indië in het buitenland meer bekend te maken, verdient te worden op prijs gesteld, ook en vooral, omdat de redactie er blijkbaar naar streeft haar lezers te doen voorlichten door bevoegde personen. Zoo wordt de nieuwe rubriek begonnen met een artikel van Prof. G. Gonggrijp over „the economic position of the indigenous population”, waarin schr. eene objectieve uiteenzetting geeft van de economische ontwikkeling van Indië gedurende en na den oorlog en waarbij als van zelf de communistische propaganda en woelingen op Java ter sprake komen.

Het ware te wenschen dat andere buitenlandse periodieken het voorbeeld van „The Asiatic Review” volgden om de hulp van Nederlanders in te roepen wanneer zij de belangrijkste politieke en economische vraagstukken in Ned.-Indië in het licht willen stellen voor haar lezerskring. De gezaghebbende „Koloniale Rundschau” b.v., welk maandschrift in zijn nummer van Dec. 1.1. een door C. Fink geschreven artikel „Die Unruhen auf Java” bevatte, zou dan naast belangrijke opmerkingen die de internationale verhoudingen betreffen, geen bespottelijke dingen meer bevatten, welke weliswaar slechts onzen lachlust opwekken, doch die door hunne voorstelling van zaken, in het bui-

Aan de Leden van „Oost en West”

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad” is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereeniging.

Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoordeelen en daarbij den naam van het blad te vermelden,
- 2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

DE UITGEEFSTER.

SCHOENMAKER

BLIJF BIJ JE LEEST!

Een oud spreekwoord en een wijs spreekwoord. Alleen in zijn eigen vak kan iemand iets goeds praesteeren. Een bankier heeft geen verstand van den kaashandel, evenmin als een electricien van hondenscheren. Maar allemaal kunnen zij in enkele uren leeren drukken, teminste als men de verzekeringen gelooft der handelaars in

KANTOOR-DRUKMACHINES.

Als men dan zoo'n machine aangeschaft heeft, valt het aanleeren van het drukkersvak lang niet mee, het werk kan niet halen bij dat van een goed geoutileerde drukkerij en slecht reclamedrukwerk is het tegendeel van een reclame. Indien gij echter met uw drukwerk eer wilt inleggen en er de aandacht op wilt zien gevestigd, bestelt het dan bij de

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
NOBELSTRAAT 20 * TELEF. 11987

Ter herinnering aan een zeer verdienstelijk Inlandsch officier.

In de „Perniagaan” van 3 Juni 1926 is een bericht overgenomen uit het weekblad „Kedjawan”, waarin herinnerd wordt aan de belangrijke diensten, welke door wijlen Raden Ario Majangkoro, luitenant-kolonel bij de Madoeresche troepenmacht te Bangkalan, aan den lande zijn verricht en aan welk bericht het navolgende is toegevoegd.

Door zijn persoonlijke moed en door zijn verdienstelijk werk was Raden Ario Majangkoro een voorbeeld voor allen.

Reeds 20 jaren geleden, in Nederland bij de militaire macht dienende, werd van dezen Madureschen militair eene foto gemaakt, welke, als herinnering aan zijn persoon, eene plaats heeft gevonden in de kazerne der Maduresche troepenmacht te Bangkalan.

Reeds, aangezien die plaats, tijdens de inspectie van generaal Weber, niet goed werd gevonden, aan het portret, nadat daaraan militaire eerbewezenen, op 10 Maart 1926, eene betere plaats was gegeven, bij welke plechtigheid de geheele troepenmacht van Bangkalan, zoodat de assistent-regent, de regent en de familieleden van den luitenant tegenwoordig waren.

De toonaangevende militairen gaf eene beschrijving van Raden Ario Majangkoro, uit blijkt, dat hij in het jaar 1848 als gewoone soldaat in dienst trad, in het jaar 1849 de Balische mededemaakte en, na versierd te zijn met bronzen medaille, in datzelfde jaar eerst tot sergeant en daarna tot sergeant werd bevorderd. In de jaren 1853—1856 naar Borneo gezonden, werd hem, na afloop der excursies, de zilveren medaille toegekend.

In het jaar 1859 trad hij uit het legerverband en trad in dien dienst bij de Maduresche troepenmacht. In het jaar 1861 benoemd tot 2de luitenant-adjutant volgde in 1871 zijne bevordering tot kapitein en een jaar later zijne aanstelling tot majoor-commandant.

Na den terugkeer van Atjeh in het jaar 1874, werd hem de onderscheiding ten deel van de benoeming tot ridder in de Militaire Willemsorde 4e klasse, terwijl hij, tijdens zijn verblijf in Atjeh, in de jaren 1875—1876, de Atjehmedaille ontving. De uitreiking van de eeresabel had in het jaar 1876 plaats.

In de 35 jaar dienst werd Raden Ario Majangkoro bevorderd tot luitenant-kolonel.

Na dien rang in het jaar 1895 naar Lombok gezonden, onderscheide hij zich opnieuw en ontving de Koninklijke onderscheiding, waarbij hem het onderscheidskruis in de Oranje Nassau-orde werd verleend. Den titel van Ario ontvangen te hebben, werd in het jaar 1904 met den rang van kolonel gepromoveerd.

III. UIT DE CHINEESCHE PERS.

De Chinese en de Europeesche vrouw.

In de „Pewarta Soerabaja” van 5 Juni 1926 maakt de schrijver „Hemeling” melding van het bericht dat het beheer van dat nieuwsblad een vaste Chinese medewerkster heeft aangesteld, in de hoop dat de redactie al de vruchten van haar pen kunnen opnemen.

Van het eerste opstel hebben de lezers van de „Pewarta Soerabaja” reeds kennis kunnen nemen, dat de redactie daaraan eene noot heeft toegevoegd waarin zij verklaart geheel in te stemmen met de vrijzinnige beginselen, welke de vrouwelijke beweging van Hemeling is toegegaan.

Hoewel de Chinese vrouwenbeweging slechts eenzaam gaat, zoo vallen, volgens de meening van de schrijver, toch wel vele veranderingen op te merken.

Het levensbestaan der Chinese vrouw van vroeger, vergeleken met dat van een 15-tal jaren geleden, levert wel een groot verschil op, doch, aangezien die veranderingen meestal door de mannen zijn gecomme, heeft het den schijn alsof de vrouwen ten deze weinig of geen actie ten aanzien van hun bestaan is gespreid.

De schrijver is niet in staat aan te geven op welke wijze al die pogingen, om het oude in het nieuwe te veranderen, zijn tot stand gekomen en

Fa. H. M. J. VAN DUJNE

HOFLEVERANCIER OPGERICHT No. 1875
KEIZERSTR. 165, SCHEVENINGEN
TEL. 50215 POSTCHEQUE EN GIROD. No. 52106

VLEESCHHOUWERIJ

SPECIALITEIT IN
RUND-, KALFS-, LAMS-, VARKENS-
VLEESCH EN FIJNE VLEESCHWAREN

Les extrêmes se touchent

Een courantendrukkerij is een inrichting waar in den kortst mogelijken tijd het grootst mogelijk kwantum werk moet worden gemaakt. Personeel en machines zijn daarop speciaal ingesteld. Snelheid is hoofdzaak; kwaliteit een, zij het dan voorname, bijzaak.

Een kunstdrukkerij is juist het omgekeerde. Daar is de afwerking hoofdzaak en teveel haast zou ten nadeele van het werk komen. Ook daar zijn personeel en machines speciaal op zulk werk berekend.

De meeste drukkerijen leggen zich óf op het een, óf op het ander toe, omdat het lastig is, zich op twee zoo uiteenlopende soorten van werk te specialiseren.

L'exception confirme la loi

Dat ziet men aan onze Drukkerij, die op haar rotatiepersen couranten en tijdschriften snel en in groote oplagen vervaardigt, doch wier snelpersen kunstproducten leveren als „Ned. Indië Oud en Nieuw”, „Het Huis Oud en Nieuw”, Oedaya (Opgang) enz. Natuurlijk vervaardigen wij ook het middenklasse-werk, hetz.g. Handelsdrukwerk en wij beroemen er ons op, dat ons werk door geen onzer collega's kan worden overtroffen.

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
DEN HAAG - NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

TE KOOP

VILLA'S GEBOUWD

aan den Nieboerweg, Laan van Poot, Dr. v. Weijlaan.

VILLA'S IN AANBOUW

aan den Waalsdorperweg, van Voorschotenlaan.

VILLA'S NOG TE BOUWEN

van Bepwaerderweg, van Mandricstraat,
van Ammerslaan.

Prijzen van f 10.000 tot f 50.000. Bouw 1e klas.

Alle inlichtingen te bekomen:

J. v. GEMERT & Zn., (Tel. 35350, Valkenboschk. 277,
Tel. 35437, Herschelstraat 19.)

Dr. RABINDRANATH TAGORE
Het Centrum der Indische
Cultuur

PRIJS f 0.60 S

N.V. „ADI-POESTAKA” - 'S-GRAVENHAGE

WASCH-, STRIJK- EN GLANSINRICHTING

J. M. VAN DEN BERG

TASMANSTRAAT 15 - 'S-GRAVENHAGE 5277

SPECIAAL ADRES VOOR INDISCHE FAMILIES

tenland gansch verkeerde indrukken omtrent de toestanden in onze koloniën vestigen.¹⁾

Karakterschets van Noto Soeroto.

In de Dec.-afl. van Morks' Magazijn geeft de hr. H. G. Cannegieter een karakterschets van Raden Mas Noto Soeroto, waaraan toegevoegd is zijn portret en die van verschillende zijner naaste bloedverwanten. Een uitmuntend geschreven stuk, hetwelk vooral ook den nadruk legt op Noto Soeroto's groote liefde voor zijn volk en zijn moederland, waaraan al zijn handelingen ten grondslag liggen en waarvan al zijne schriften getuigen.

„Krachtens de door hem van vaderszijde geërfdde idealen en de van moederszijde geërfdde teederheid, neemt hij het op voor den Indonesiër, maar zijn streven zal een verzoeningsgezind krakter dragen. Noto Soeroto is geen revolutionnair en geen extremist. Ook zal het niet de evolutie zijn of de politiek, welke hij inzonderheid aangewezen acht als middel voor zijn doel; aan gemoedsbeschaving, aan persoonlijke veredeling schrijft hij allereerst gezende kracht toe.”

De rechtstoestand van de getrouwde vrouw.

Den 17en Dec. l.l. promoveerde aan de Rijksuniversiteit te Leiden tot doctor in de rechtsgeleerdheid de heer S. R. Boomgaard op een proefschrift, getiteld: De rechtstoestand van de getrouwde vrouw volgens het adatrecht van Nederl.-Indië.

De schr. onderscheidt bij zijne beschouwingen drie veelal scherp afgebakende stelsels, welke den rechtstoestand der vrouw in beginsel en uitwerking beheerschen, nl. het moederrecht, het vaderrecht en het ouderrecht.

Het moederrecht, vermoedelijk het oudste stelsel, van de drie, kent de vrouw als stamhoudster; de familie wordt gevormd door de mannel. en vrouwel. afstammelingen, doch voortgezet alleen door de vrouwelijke. De kinderen, die de man bij zijn vrouw verwekt, vermeederen slechts het aantal generaties van de reeds van ouds bestaande familie der moeder, voegen slechts aan het aantal gezinnen in deze een nieuwe toe. Van de familie van den man, die zelf, trouwende, lid hiervan blijft en niet wordt opgenomen in het familieverband van de vrouw, zullen zij nooit deel uitmaken. Voor zoover die kinderen van het vrouwelijk geslacht zijn, worden zij de grondlegsters van een nieuw gezin. Aan het hoofd van dit gezin staat in den regel de oudste broer van de moeder. — Dit moederrecht — de schr. geeft er een nadere omschrijving van — vinden we behalve in het Minangkabausche gebied, nog in zijn door kolonisatie ontstane uitloopers in West-Atjeh, boven-Djambi en stukken van Zuid-Sumatra. Verder is het nog aanwezig op Timor (Béloe) en op de Zuidwester-eilanden.

Bij de volken die het vaderrecht huldigen, heeft de vader rechten op het kind, niet qua genitor, maar als rechthebbende op de vrouw. De vrouw, voor wie de bruidschat betaald is, gaat aan den man, e.g. naar de familie van den man over, al naar de bruidschat betaald is door hemzelf of door zijn verwantengroep. Het verband met haar familie wordt geheel verbroken, wat zich uitsprekt in het feit, dat hij den dood van den man, de weduwe overgaat op een van zijn verwanten, meestal op den broer van den man. Vaderrechtelijke streken zijn: Gajo, Alas- en Bataklanden, Nias, stukken van Zuid-Sumatra, de Ambonsche Molukken, de westhelft van den Timorschen kring en Bali en Lombok.

Wat het ouderrecht betreft, in dit stelsel blijft de verwantschap voortbestaan zoowel tusschen kinderen en hun vader met diens verwanten, als tusschen de kinderen en hun moeder en de verwanten. De kinderen behooren aan beide ouders gelijkelyk, wat zich uit in het feit, dat zij zoowel van hun vader als van hun moeder erven. In dit stelsel — voorkomende in alle niet-boyengenoemde streken van Ned.-Indië — bestaat niet de superioriteit van een der echtgenooten over de(n) andere(n), doch staan zij in rechte op één lijn.

Bij de behandeling van de factoren waarbij de rechtstoestand der gehuwde vrouw een rol speelt — vermogensrechtelijke toestand, handelingsbevoegdheid, recht tot het vragen van ontbinding van

¹⁾ Bijv.: „Der Schlag gegen die Regierung wurde übrigens in Batavia in demselben Augenblick geführt, wo die oberen Hunderl zu einem Fest in dem Gouvernementspalast geladen waren.”

J. VAN BUUREN

APOTHEKER
KANAALWEG 53 :: SCHEVENINGEN
TEL. 50105

het huwelijk, positie der weduwe enz. — he schr. die scheiding in drie stelsels steeds behoudt waardoor het geheel zeer overzichtelijk is geworden. Een literatuurlijst, een opgave van op onderwerp betrekking hebbende adatvonnissen, een lijst van Indonesische termen besluiten belangrijke proefschrift.

Indië. Geïllustreerd Tijdschrift.

Het Nr. van 5 Jan. bevat weder een vervolg L(ekkerkerker)'s zeer belangwekkende artikel reeks: Een en ander uit Java's verre verleden. Evenzoo een vervolg van: „Vacantieschetsen” waarbij de lezer kennis maakt met interessante natuurschoon uit de Padangsche Bovenlanden. Onder het opschrift Sawah-Loento vertelt een derwijzer een en ander over het Missiewerk onder de Chinezen in die plaats. — Prof. Dr. A. Nieuwenhuis vervolgt zijne beschouwingen het vraagstuk van Java's bevolkingsaanwas. Ook dit Nr. is zeer mooi en kwistig geïllustreerd.

De Banier. Christelijk weekblad voor Ned.-Indië.

Het Nr. van 2 Dec. '26 bevat o.m.: Schetsen van het leven van Ludwig Ingwer Nommensen, Apostel der Batakken (vervolg), door J. H. Hermers. — Van Heiden tot Christen (vervolg), door Dr. A. C. Kruyt. — Christendom en wajang, door Dr. H. Kraemer (slot). — Huwelijksluiting en echtscheiding bij de Inlandsche Christenen Midden-Java, door W. G. K. — Brieven uit Deli.

Inter-Ocean.

Voor zoover de inhoud van de schitterend geïllustreerde Oct.-afl. betrekking heeft op Ned.-Indië, volgt hier een opgave van de titels. Allereerst future trails of civilisation. Tandjong Balei-Balei (Sumatra), by M. Oostwoud Wydeness. — The little Balinese, by Miron Zobel. — The beauty of Sumatra's mountains and valleys revealed. (Sumatra). — The bamboo rafts of Java's rivers.

De Indische Post over het communistisch complot op Java.

In de rubriek „Onze Meening” en in een artikel „Nabetrachting” brengt het Nr. van 4 Dec. weder commentaren en critiek naar aanleiding van het communistisch complot op Java.

De schr. hebben verschillende grieven: onwetendheid van den politieken inlichtingendienste het te lang volharden in een afwachtende houding het in dienst houden van communisten, enz. „Over het algemeen kan gezegd worden: de overheid begon pas met de zuivering, toen zij er door omstandigheden toe gedwongen werd. Niet uit zichzelf. Hierbij de waarheid als een koe vergeeten dat tegenover het destructieve extremisme overheid en stellig in dit land, afwachten een doodzonde van gemeenschap is. Zelf aanpakken, om te komen, om macht te demonstreeren, om den te toonen geen duimbreed te willen toegeven den dolzinnigen Kladderadatsch, dat is het begin en het einde van de eenige taktiek tegen de misdadigers.

Heeft de overheid zich in slaap laten vallen door de inlevering en masse van de roode knippen? Heeft ze inderdaad geloofd, dat het afdoende was soms een-raddraai, die te brutaal oprad interneeren?

We hebben het tientallen malen gezegd: slappe houding tegenover communisten moet verschrikkelijk wreken. En wanneer de Semaoen nu nog zijn dreigende voorspellingen durft lanceren, dan mag men zich afvragen gewezen G.-G. Mr. Fock, die Semaoen Europa liet gaan, de eigen geestelijke capaciteit geen geweld aandoet door zoo verbaasd te zijn over het uitbreken van den opstand. Wanneer nu Den Haag Semaoen hem op straat tegenkomt minzaam grijnzend voor hem het pothoedje neemt, dan heeft Mr. Fock dergelijke vriendelijke begroeting dubbel en dwars verdiend”

Algemeen Weekbl. voor Christendom en Cultuur.

Uit eene bespreking welke het Vaderl. wijdt den inhoud van het jongste Nr. van dit weekblad knippen we het volgende stukje:

Dr. A. Kruyt schrijft over de gehurkte houding van lijken in Midden-Celebes en uit, daar voor menschen in Midden-Celebes het optrekken knieën dezelfde betekenis heeft als het optrekken van een knoop: het vasthouden van de een andere kracht, de gedachte, dat het optrekken knieën en het kruisen der armen van den optrekledene, de bedoeling heeft om een knoop in

OPTICIEN -- C. A. VAN MONSJOU
 VALKENBOSCHPLEIN 19 - TEL. 32167 - DEN HAAG

BESCHERMT UW OOGEN MET

ZEISS-PUNKTALGLAZEN

Volharding voert tot doel

Adverteer voordurend

BONTMANTELS

Groote prijsvermindering van chique Bontmantels, in
 Veulen, Sirkel, Seal Electric, Bisam, Nerz Murmel,
 Persianer enz. Groote sortering echte Vossen vanaf
 f 25.—. Mantels met bont gevoerd vanaf f 120.—.

Bontstellen in alle prijzen

ATELIERS VOOR REPAREREEN EN MODERNISEEREN

JEAN PIEROT 5184

88 VAN SWIETENSTR. DEN HAAG

GEVESTIGD SINDS 1803

te leggen ten einde te voorkomen, dat de on-
 zichtbare kracht, die in dien mensch is binnenge-
 drongen, en hem heeft gedood, weer uit het lijk te
 verschijnen zal komen, om opnieuw slachtoffers te
 maken.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.

Hoofdzakelijke inhoud van No. 24 (11 Dec. '26).
 Ontvooaanvraag voor een werkwijze ter behande-
 ling van oliepalmvruchten ter scheiding van
 pericarpium en pit. — Een nieuwe Septobasidium
 de thee, door Dr. K. B. Boedijn. — Wortelziekte,
 door D. J. Dibbetz. — Verlijmd hout, door Ir. R. K.
 van der Nahmer. — Koeliemishandeling en Ar-
 dsinspectie (ontleend aan de N.R.Ct.).

De Indische Mercur.

No. 2 (12 Jan.). Eenige actueele vraagstukken
 de theecultuur in Ned.-Indië. Lezing gehouden
 het Koloniaal Instituut, door Dr. Ch. Bernard.
 De houtsoorten van Suriname, door Dr. J. Ph.
 offer; besproken door H. H. Janssonius. — Over
 samenstelling van eenige op verschillende wij-
 bereide thee-extracten, door A. E. Reynst. —
 van den voorzitter van de Kamer van Koop-
 del voor Amsterdam, bij de intrede van het
 1927. — Kultuurberichten. — Kleine mede-
 lingen. — Financiële berichten en verslagen,
 mede de overige wekelijksche rubrieken. — De
 Handelsmuseum van het Kol. Instituut geeft
 uitgebreide opgaaf van literatuur over aethe-
 olieën, gommen en harsen, boschwezen, ge-
 middelen, voedingsmiddelen, vruchten en
 enten, enz. enz.

De Indische Culturen.

Uit den inhoud van jaarg. 11, No. 23 (1 Dec. '26).
 normale pisangs (vervolg), door J. C. van der
 Mohr (met afb.). — In het rijk der Cypripes,
 door C. H. Prins (met afb.). — De biolo-
 gische beschrijving van schadelijke insecten, door
 Dr. J. C. Th. Uphof. — Verlijmd hout, door
 R. K. von der Nahmer. — Een nieuwe Septoba-
 num op de thee, door Dr. K. B. Boedijn. —
 samenwerking op de internationale houtmarkt,
 door M. Tollet. — Plasmochin, het nieuwe middel
 Malaria, door Dr. L. K. Wolff (ontleend aan
 Alg. Handelsbl.).

Orgaan van de Ned. Ind. Officiers-Vereeniging.

De Nov.-afl. bevat o.m. Mijne oorlogsindrukken,
 Kolonel Lebadu (vervolg). — Over belastingen
 in Nederland, alsmede huishuren en kosten
 woninginrichting in Den Haag, door L. —
 helmen, door N. N. — Leger en vloot, door
 J. de Veer. — 's Lands weermacht, door J. J.
 — Uit het oude land. In de Residentie, door J. C.
 Bannink. — Meester-Cornelis, door S. Kalff
 leend aan de Ind. Verlofganger). — Statistiek
 schieten. — De tegenwoordige opleiding tot
 groepsofficier, door H. J. Ente van Gils. — Het
 gewest. L'histoire se répète, door v. H.
 historische bijzonderheden over vroegere opstan-
 in Bantam).

Het Suriname-vraagstuk in een nieuw stadium.
 door Mr. J. J. W. Eekhout. (Handelsberichten, niet
 mededeelbaar). — Mededeeling gedeelte: De Nederl. Mercur, 13 Jan.

Het bevolkingsvraagstuk in Indië buiten Java
 beschouwing naar aanleiding van H. F. Tillema's
 werk: Zonder tropen geen Europa, door
 J. S. (tibbe). (Democratie—Vrije Arbeid, 8 Jan.

Indische curiosa (Nias-beelden), door P. B. —
 olifant, de sympathieke kolos onder de woud-
 ren, door C. Vis-Janssen van Raay. (De Ind.
 Verlofganger, 14 Jan. 1927).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-
 neesche pers. No. 50, 11 Dec. '26. (Bureau voor
 Volkslectuur en aanverwante aangelegen-
 den, te Weltevreden).

Resultaten van de Volkslectuur in het jaar 1925.
 platen. (Weltevreden, Drukkerij Volkslectuur).

Naar en in tropisch Nederland (Tanah Hindia).
 medrijkskundig lees-leerboek over Nederlandsch
 Indië voor de scholen in Nederland, door J.
 Croes. I. Naar Indië. 2e druk. Met ill. (Rijswijk,
 bankwaardt en Schoonhoven).

Suriname.

We hebben vroeger al eens melding gemaakt
 van de proeven van den heer H. G. Brandon om de
 rijstproductie op te voeren. In „De West” van 10
 December lezen wij nu het volgende:

„De proef door den heer H. G. Brandon genomen
 op de pl. Guadeloupe die ten doel had om aan te to-
 nen, dat de rijstproductie per vlakke eenheid veel
 grooter kan zijn dan zij tot dusverre is in Suriname,
 is bij het einde van den jongsten rijstooft ge-
 staakt.

De proef is geëindigd met een financieel ver-
 lies, waartoe zeer bijzondere omstandigheden heb-
 ben medegewerkt. Wij behoeven slechts te herin-
 neren aan de zeer abnormale droogte 1925/1926
 en aan het feit, dat de heer Brandon eerder moest
 terugkeeren naar Indië dan hij gedacht had. Zijn
 wij wel ingelicht, dan is de proefnemer allerminst
 ontmoedigd en is de waarschijnlijkheid groot, dat
 hij over enkele jaren als gepensionneerd Indisch
 ambtenaar in Suriname terugkomt.

De heer Brandon is in Indië tijdelijk belast met
 de waarneming der betrekking van referendaris
 bij het Departement van Landbouw. Te voren was
 hij onderafdeelingshoofd bij de afdeling Handel
 van het Departement van Landbouw”.

„De West” van 30 November schrijft onder het
 hoofd „In de goede richting”:

„Men roept om uitvoerproducten voor den klei-
 men landbouw. Inderdaad een noodzakelijk iets.
 Want als de landbouwers alleen voedselgewassen
 voor verbruik in Suriname telen, drukt de onder-
 linge concurrentie hen dood.

Maar naast het zoeken van uitvoerproducten
 kan niet genoeg er op gewezen worden, dat de
 bodemproductie moet worden vergroot, wil men
 in staat zijn op de buitenlandsche markt met
 succes te concurreren. De landbouwer zal zich
 krachtiger dan tot nu toe hebben in te spannen.
 En naast persoonlijke inspanning, zal hij door
 verbeterde methodes moeten streven naar produc-
 tievergroting.

In die richting wordt in de laatste jaren goed
 werk gedaan op de vestigingsplaats Alkmaar. De
 opzichter aldaar, de heer Reebg, behoort tot de
 ambtenaren die niet alleen werken omdat dit
 noodzakelijk is om geld te verdienen, maar die
 hart heeft voor de belangen welke hij geroepen is
 te behartigen. In samenwerking met den land-
 bouwleeraar Liems zijn daarbij resultaten bereikt,
 die de vermelding waard zijn. Er wordt aldaar
 rijst geplant volgens het verbeterd Nickerie-sy-
 steem. Het kostte aanvankelijk veel moeite om de
 landbouwers er toe te krijgen perceelen in te rich-
 ten voor bevoeiing, maar nu plukken zij er de
 vruchten van. Was vroeger het maximum dat ver-
 kregen werd door een landbouwer die boven de
 anderen uitmunte, ongeveer vijftig balen padi,
 thans zijn er verscheidenen aan te wijzen, wier
 productie geleidelijk gestegen is tot over de hon-
 derd balen. Daarbij is gezorgd, dat er behoorlijk
 boek gehouden is van de uitgaven”.

„De West” van 12 December deelt mede, dat
 aan den ingenieur IJzerman, die onlangs is terug-
 gekeerd van de expeditie naar het Wilhelminage-
 bergte, telegrafisch opdracht is gegeven om een
 voorloopige verkenning te doen van de beweerd
 vindplaatsen van petroleum in Suriname. Hij zal
 in dit verband voorloopig nog in Suriname blijven.

In hetzelfde nummer het volgende bericht:
 „Filaria en Nierziekte. Deze twee kwaadaardige
 ziekten, die ook in Suriname zooveel ellende veroor-
 zaken, zullen aan een gezet onderzoek worden
 onderworpen van Engelsche zijde.

In Demerara is aangekomen Dr. A. W. Grace,
 gouvernements-bacterioloog op Jamaica, die een
 onderzoek van vermoedelijk eenige jaren zal in-
 stellen naar de bacteriologische complicaties van
 filaria en nierziekte. Het onderzoek gaat uit van
 de Royal Society, in samenwerking met de London
 School of Hygiene and Tropical Medicine”.

Het Januari-nummer van het „Tijdschrift v. h.
 Kon. Nederl. Aardr. Genootschap” brengt het ver-
 volg van het dagboek van Prof. Stahel en van

**ARBEIDSBEURS VOOR
 DEN OUD-IND. MILITAIR**

Gevestigd te NIJMEGEN

Oude Varkensmarkt 41-53 Telefoon 1865

Geopend van 9—12 v.m. en van 2—4 uur n.m.
 Zaterdags na 12 uur gesloten

Directeur **A. VAN BOXTEL**

Correspondentschappen in vele plaatsen.

Correspondentschap te

AMSTERDAM, J. van Loggem, Cilliersstraat 30h
 DEN HAAG, G. J. L. Verhoeven, Valkenboschk. 34
 ROTTERDAM, J. F. Ferwerda, Calandstraat 24h
 Telefoon van 9—12 10733
 ARNHEM, G. J. Hoetink, Ammastraat 58

H.H. Werkgevers!

Bovengenoemde Beurs stelt zich ten doel Oud-
 Indische Militairen aan den arbeid te helpen.

Zij is nagenoeg te allen tijde in staat om degelijke
 Oud-Indische Militairen beschikbaar te stellen voor
 verschillende betrekkingen, als bijvoorbeeld:

Boekhouder, Kantoorbediende, Concierge,
 Huisbewaarder, Portier, Fabrieksopzichter
 en -waker, Jachttopziener, Magazijnmeester
 Magazijnknecht, Wissellooper, Ploegbaas,
 Depôthouder, Huisknecht, Hulpmonteur,
 Stoker centrale verwarming, Knecht van
 de apotheek en ander Personeel voor Zieken-
 en Weeshuizen, waaronder ook gediplo-
 meerde Verplegers, Controleurs en Wakers
 voor den Nachtveiligheidsdienst, Telegra-
 fisten en Telefonisten, Koks. enz., waaronder
 geschoold Personeel.

De personen zijn allen vrij van militaire plichten.
 Gaarne houdt zij zich aanbevolen voor Uwe aan-
 vragen om personeel, zoowel hier te lande als in
 Ned. Oost- en West-Indië.

**Doeltreffende
 reclame vereischt
 groote
 publiciteit**

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

AMSTERDAM.

Gestort Kapitaal / 80,000,000.-
Statutaire Reserve - 21,117,340.-
Buitengewone Reserve - 22,660,000.-

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transiëten.
— Incasseeringen en Financieringen. — Schriftelijke en
Telegrafische Credieten. — Reiscrédietbrieven. — Depositos'.
— Rekeningen-Courant. — Aan- en Verkoop van Effecten. —
Administratie van Vermogens. — Open en Gesloten
Bewaarneming.

SAFE-DEPOSIT — KOFFERKLUIS
Inrichting tot het plaatsen van brandkasten. Speciale
gelegenheid tot het huren van afzonderlijke kluisen voor
grote administraties.

DE BAS & Co., Bankiers

HEERENGRACHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

Belasten zich met alle Bankzaken
Safe-Inrichting

DE KUNST VAN ADVERTEEREN

Als de vertegenwoordiger van een zaak zich bepaalt tot het afgeven van een visitekaartje en dan heen gaat, zal hij zeker geen orders krijgen. Daarvoor is noodig, dat hij den menschen iets vertelt, hen overtuigt, dat zijn artikelen beter zijn dan andere en waarom.

Uw Advertentie moet niet slechts een visitekaartje zijn, doch den lezers iets mededeelen, hen overtuigen, dat zij bij U beter bediend worden dan bij uw concurrenten.

R. SCHENZER'S

ALGEMEEN ASSURANTIE-KANTOOR
PAPAVERHOF No. 35
DEN HAAG, TEL. 30070

Belast zich met de vakkundige
behandeling van Assurantie
aangelegenheden van elken aard

OUD INDISCH GAST
LID DER VEREENIGING OOST & WEST

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren.
Doch het publiek moet weten dat gij
die levert. Dat bereikt gij alleen door
goede en voortdurende reclame.

GEBRUIK DIT BLAD
VOOR UW

Reclamecampagne.

Wissel In- en Verkoop
Credietbrieven
Telegrafische
Uitbetalingen

Hollandsche Bank voor West-Indië

Heerengracht 471 AMSTERDAM Tel. 31290 en 35290
CURAÇAO CARACAS
VENEZUELA
Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië,
Venezuela, Columbia en Midden-Amerika.

Incasseeringen
Handelsinformatie
Rembours- en
Document.-Crediet

ingenieur IJzerman over de expeditie naar het Wilhelminagebergte, loopende van 22 Maart tot 22 Juni, opgehelderd door afbeeldingen en kaarten. Onder zeer veel belangrijks vonden wij een uitvoerige beschrijving van de wijze waarop de de Boschnegers hunne korjalen vervaardigen. Voor zooveel wij ons herinneren is het de eerste maal dat dit zoo nauwkeurig is nagegaan en beschreven. Het zou interessant zijn na te gaan, bij welke stammen in Afrika dezelfde bewerkingswijze gevonden wordt. Het lijdt geen twijfel of deze uit Afrika afkomstig is.

De Boschnegers zijn veel vaardiger bootenbouwers dan de Indianen.

De rede, door Mr. J. J. W. Eekhout op 10 December voor het Indisch Genootschap gehouden, „Heeft Suriname een toekomst?” is in druk verschenen. Daarbij is een voorwoord gevoegd, waaraan wij het volgende ontleenen:

„Naar aanleiding van het in de maand Juli van dit jaar door den Ondernemersraad voor Suriname tot den Minister van Koloniën gericht Rekest betreffende de economische ontwikkeling van dat gebiedsdeel, worden in het onlangs verschenen Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer over de Surinaamsche begroting voor 1927 verschillende vragen gesteld, bij de beantwoording waarvan de Minister zich principieel zal moeten uitspreken over het standpunt waarop de Nederlandsche Regeering zich denkt te plaatsen ten aanzien van het Suriname-vraagstuk. Hoogstwaarschijnlijk zal daarop nog bij de mondelinge behandeling van deze begroting eene beslissing moeten vallen over de uiterst gewichtige vraag, of Nederland zal doorgaan met telken jare eenige millioenen te besteden aan de dekking van het chronisch tekort op de Surinaamsche begroting zonder dat hiermede eenig nuttig effect bereikt wordt, dan wel of Nederland eens en vooral zal breken met dit onzalig — en kostbaar! — geld weggoeien en in de plaats daarvan datgene zal doen, wat kan leiden tot economische ontwikkeling en tot de financiële zelfstandigheid van Suriname”.

Bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp tot uitbreiding van de toepasselijkheid van de wet van 10 Februari 1910 („St.bl.” 55), houdende regeling van het Nederlandsche onderdaanschap van de bevolking van Ned.-Indië, tot de bevolking van Suriname en Curaçao.

In verschillende gevallen wordt blijkens de Mem. v. Toelichting voor Suriname en ook voor Curaçao het gemis van eene dergelijke regeling gevoeld. Men heeft in de bestaande omstandigheden eene groep ingezetenen, die hoewel geen nationaliteit hebbende, volgens de bestaande wetgeving (art. 7. R.R.) tot de hoogste landsbediening, door den Koning op te dragen, benoembaar zijn. Zij zijn en blijven vreemdelingen (art. 12 der wet op het Nederlandschap) en missen de bescherming van den Staat in den vreemde, behoudens de uitzondering, in de uitleveringswet van 6 April 1875 („Staatsblad” no. 68) gemaakt, die uitdrukkelijk als Nederlanders ook beschouwt hen, die in de Nederlandsche koloniën of bezittingen uit aldaar gevestigde ouders zijn geboren.

Zoowel in het belang van de betrokken personen als in dat van de maatschappelijke orde is het volgens de Regeering noodig, dat in de aangeduide leemte wordt voorzien. Daartoe strekt het wetsontwerp.

Dr. M. van Blankensteyn schreef hierover in zijn in 1923 verschenen boek „Suriname”.

In de Concertzaal van de N.V. van Melle's C. W. te Breskens heeft de oud-Gouverneur Staal op 10 Januari eene lezing over Suriname gehouden. De „Middelburgsche Courant” van 12 Januari geeft daarvan een overzicht.

Op 7 Januari hield Dr. H. van Cappelle een voordracht „Uit Suriname's binnenlanden” in de koffiekamer der Sociëteit, daartoe uitgenoodigd door de afd. Almelo van de Kon. Nederl. Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde en de afd. Twenthe der Nederl. Natuurhistorische Vereeniging. Een verslag der lezing in het „Twentsch Zondagsblad (Almelo) van 12 Januari werd ons toegezonden.

Onder „Post en Telegraphie” vinden wij in „N. R. Ct.” van 7 Januari, Av.blad D in de deeling betreffende de mails naar Suriname, Curaçao enz. de opmerking: „Op de per zeepost verzenden stukken, die alleen voor Curaçao toegelaten, te vermelden: Zeepost”.

Dit is verwarrend omdat voor Suriname ook Colonijn een porto van 10 cent voor brieven 20 gram en van 2 cent voor drukwerk tot 50 gram geldt.

Curaçao.

Geldmiddelen.

Verschenen is de kwartaalstaat over Juli-September 1926. De belastingen brachten in tijdvak f 55.000.— meer op dan in dezelfde maanden van 1925. De voornaamste hoogere opbrengsten waren: f 60.000.— invoerrecht, f 1000.— belasting, f 28.000.— inkomstenbelasting. Er ren echter ook veel lagere opbrengsten, zelfs den het 1/4 der raming: accijns op gedistilleerd f 13.000.—, overdrachtsbelasting f 5500.—, belasting f 6000.—, successiebelasting f 800.—, petroleumraffinaderijbelasting f 1600.— (opbrengst 3de kw. 1926: nihil). De raming is nog f 150.000.— overtroffen.

Wat de overige inkomsten betreft, deze zijn f 30.000.— beneden die van het overeenkomstige tijdvak van 1925, maar hebben toch nog het 1/4 raming met ruim f 40.000.— overschreden. Registratierecht was f 1200.— hooger, de huur-landgronden en eigendommen f 13.000.—, de ontvangsten wegens dienstverleening bij den door- en uitvoer waren f 3000.— hooger, loonsden f 23.000.— hooger, inkomsten der Curaçao-bank f 4500.— hooger, uitvoerrecht f 13.000.— hooger. Lager waren: inkomsten der post f 10.000.—, opbrengst van de posten voor draadloze telegrafie f 1400.—, rente en afbetalingen verleende voorschotten van landbouw f 2500.—, ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst f 1300.—, alle andere ontvangsten f 74.000.—

Het geheel der ontvangsten van Januari tot September was in 1926 f 174.000.— boven 1925 f 520.000.— boven 3/4 der raming.

De Amigoe schrijft hierover: „Het zou wel eens de moeite waard zijn om oorzaken op te sporen van deze toename, en meer van de vermindering, om te zien, of slechts te wijten is aan toevallige omstandigheden of dat zij geleidelijk en standvastig is.

Vroeger jaren werd door den Administrateur van Financiën bij den vergelijkenden staat van opbrengsten der middelen een korte verklaring toelichting gevoegd, waarin, voor zoover het na te gaan, de oorzaken der vermeerdering of mindering werden aangegeven.

Daar het zeer zeker een zaak van belang is te weten, en het den Administrateur niet zoo moeilijk zal vallen voor de meeste gevallen oorzaken aan te geven, wagen wij het bij dezen verzoek in dien geest tot het Bestuur te richten opdat wij een beter overzicht krijgen van den onzer financiën.”

Stand vlottende schuld Curaçao 25 Dec. 1926
(In duizenden guldens).

Totaal tegoed

Tegoed bij 's Rijks kas

Tegoed bij de Curaçaosche Bank

Hollandsche Bank voor West-Indië.

Wij vernemen, dat in de op 12 October j. Amsterdam plaats gehad hebbende vergadering den Raad van Commissarissen dezer instelling balans- en resultaten-rekening werden goedgekeurd. Van de behaalde winst werd, na de noodig gedeelde afschrijvingen en reserveeringen, een bedrag van f 75.000.— (vorig jaar f 50.000.—) aan de reserve-rekening toegevoegd.

In diezelfde vergadering werd goedgekeurd benoeming van de Heeren F. J. van Kesteren en E. Irausquin tot collectieve procuratiehouders het Bijkantoor Curaçao.

Wij ontvangen in dank de jaarlijks verschenende „statement of condition” van deze instelling 30 Juni, waarvan de cijfers een regelmatig en uitgang aanwijzen. Terwijl de aan de bank

P. VAN DEN BERGE

Bankastraat 4 i Tel. 15587 's-Gravenhage

Gas, Water, Electriciteit, Baden, Geysers, Haarden, Gaskachels, Tuin- en Gasslangen, Lood- en Zinkwerker.

Groote Reparatie-Inrichting

Leden van O. en W., eet steeds

KLINK'S FIJNE BELEGDE

BROODJES PEKELVLEESCH ROASTBEEF HAM, ENZ.

Aanbevelend, **W. F. KLINK,** Wagenstraat 109a - Den Haag - Tel. 17811 Wordt ook thuis bezorgd.

den toevertrouwde gelden stegen tot f 4.920.793.- vorig jaar f 4.131.241.— namen de door de bank bezette gelden tot een bedrag van f 2.846.907.— (vorig jaar f 2.329.568.—) en wijzen de beschikbare middelen op een grootere liquiditeit. De balans sluit met het niet geringe bedrag van f 2.073.794.— (A. d. C.)

De Emigranten.

Union van 2 Dec. schrijft, dat de *Gracia Maria* op een reis van 10 dagen op Aruba is aangekomen met 35 emigranten, waaronder 2 kinderen. De *Esperanza* die later verwacht werd, zou ook niet veel mensen aan boord hebben. Het is vreemd, schrijft de laatste berichten van Cuba waren zo overvloedig als men maar denken kan, in Curaçao is met heel veel moeite bijeen kunnen krijgen.

Geschiedkundige Sprokkeling.

(Slot).

Excellentie wordt derhalve nu opgeroepen om te publiceren of te doen publiceren in de nieuwspapier van Curaçao, waarin Zyne Excellentie gedoopt heeft het plaatsen van vonnissen ons gevangenen, *dewelke niet waar* die hunnen weg gevonden hebben in andere landen en alzo veroorzaakt hebben ontroeringen en gerustheid in families aan Zyne Excellentie, echter daarom niet minder respectabel. Zyne Excellentie het grootste bedenkelyk feil heeft, met zich met de gevangenen en met de Rico Expeditie geheel en al te bemoeien en ons de volste satisfactie gegeven heeft tot gestrektheid van onze onderlinge vorderingen. einde dat dezen brief dienen mag aan wien behoort, eene waare en getrouwe kopy is daarvoor gereserveerd in het geval Zyne Excellentie goed oordeelen dezelve te suppressen.

Zyne Excellenties gehoorzame en onderdanige dienaar

CHARLES T. VOGEL.

zwaar was blijkbaar van oordeel, dat de brief den Fiskaal behoorde, en zond dezen een door gouvernements-secretaris voor afschrift geteekend exemplaar van bovenstaande vertaling door gouvernements-translatateur en interpreter M. ... waarvan het bovenstaande overgeschreven in den begeleidenden brief werd de fiskaal uitgediend om by tyd en gelegenheid, wanneer zulks noodig wordt, „zoodanig gebruik van dien brand te maken als tegen den schryver daarvan noodig dienstig zal zyn.”

maand later kreeg de fiskaal een brief van met een uittreksel van een aan den gouvernements-secretaris gezonden stuk, waarin op schadeloosheid werd aangedrongen en op eerherstel.

Oud archief no. 701.

Uit den Verren Vreemde.

Een anti-europeesche beweging.

de bladen van 13 Januari brachten 't volgende bericht: Brussel begint 10 Februari a.s. een „internationaal congres van koloniale volkeren”, georganiseerd door de „Liga tegen koloniale onderdrukking”, die het hoofdsecretariaat te Berlijn heeft. De mededeelingen, die door dit secretariaat aan de vertegenwoordigers van de buitenlandsche landen werden gegeven, blijkt, dat in het presidium van dit congres verschillende bekende leiders der koloniale volkeren, zooals voormannen uit de pacifistische, anti-militaristische en anti-imperialistische beweging zullen zetelen. Tot deze laatste categorie behooren o.a. prof. Alfons Goldschmidt uit

Berlijn, Munzberg, communistisch lid van den Rijksdag, het Engelsche parlementslid Landsbury, de Franschen Buisson en Henry Barbusse.

Zeer groot is de lijst der organisaties die op het congres zullen zijn vertegenwoordigd. Er zijn er uit China, Korea, Indië, Noord-Amerika, Mexico, Cuba, Portorico, Columbia, Zuid-Amerika, West-Afrika, Zuid-Afrika, Soedan, Egypte, Algiers, Tunis, Centraal Fransch Afrika, Turkije, Perzië, Nederlandsch-Indië en Indo-China. Hierbij komen talrijke vertegenwoordigers van pacifistische en anti-militaristische organisaties van Europa. De regering van Kanton, alsook die van Mexico, zullen op het congres officieel vertegenwoordigd zijn.

Op de agenda van het congres staat o.a. algemeen debat over de „imperialistische onderdrukking der koloniën” en voorts besprekingen over de wijze waarop actieve hulp aan de „onderdrukte koloniale volkeren” zal kunnen worden verleend.

De twee organisaties uit N.-I., die beloofd hebben zich te doen vertegenwoordigen, zijn Perhimpunan Indonesia en Sarekat Rajat. De eerste, die zich bestempelt als de centrale vertegenwoordiger van de vrijheidsorganisaties van Java en Sumatra, besloot 5 vertegenwoordigers naar Brussel te zenden. In een schrijven aan de commissie van de Liga tegen koloniale onderdrukking zegt Perhimpunan Indonesia o.a.: „Wij genieten het vertrouwen der revolutionaire organisaties in ons vaderland en zijn min of meer te beschouwen als voorposten der nationale beweging. Wij zijn bevoegd op het congres te spreken in naam van het Indonesische volk.”

De communisten in Nederland en de onlusten in Indië.

Op de te Moskou gehouden zitting van de Uitgebreide Executieve van de IIIe Internationale slingerde het Tsjecho-Slowakische lid, Smeral, het verrijt van onvoldoend actief en verkeerd optreden, ter gelegenheid van de communistische relletjes op Java, naar het hoofd zijner Nederlandsche partijgenooten. Het Tweede Kamerlid de heer L. de Visser, daar aanwezig kwam dadelijk daartegen op. *De Tribune* heeft hiervoor een uitvoerige mededeeling gegeven, waarvan wij alleen 't laatste gedeelte weergeven, zijnde daarin de geheele kwestie waarom het liep eigenlijk kort samengevat.

De heer De Visser betoogde daarna met veel citaten uit *de Tribune*, dat „de partij volkomen solidair is geweest met den Indonesischen opstand” en besloot:

„Wanneer er dan opmerkingen worden gemaakt, zooals die van p.g. Smeral, is dit een veel grooter fout dan de vermeende feilen onzer partij. Hij heeft niet begrepen dat onze partij in dezen ten volle haar plicht heeft gedaan en de eenige fout, die zij in den beginne gemaakt heeft, onmiddellijk corrigeerde, hij heeft niet gezien, dat zij verder volkomen zuiver en in de juiste lijn heeft gewerkt. De leuze: Indonesië los van Holland, de eenige juiste leuze, is overal door ons in de arbeidende massa geworpen.

Ik verklaar hier ook, aan dit „Plenum”, dat wij, zoodra wij weer in Holland terug zijn, met de uiterste krachtsinspanning zullen werken voor de Indonesische zaak.”

Veelbelovende toestanden onder communistisch regime.

Het toenemen der zedenmisdrivingen van in bandietisme levende jongelieden in Rusland, dwingt de overheid tot krachtige maatregelen; de justitie draagt het hare daartoe bij door nu en dan zeer zware straffen te geven. Zoo heeft de rechtbank te Dagestan een voorbeeld gesteld door een tweetal opgeschoten jongens, die een meisje verkracht hadden, ter dood te veroordeelen. Ook elders zijn zware straffen uitgedeeld aan bedrivers van dergelijke schanddaden.

Berichten der Afdelingen.

Afdeling 's-Gravenhage.

Het bureau van den Secretaris der afdeling Den Haag dezer Vereeniging, den Heer J. C. Baudoin, is van 1 Januari 1927 af gevestigd te zijnen huize, Jacob Hopstraat 12, Telef. No. 54262.

Mededeeling, dat op *Vrijdag 28 Januari 1927*, des namiddags om 2.30 uur, in het Trianon-Theater, Prinsestraat 40 alhier, de fraaie film der *Bataafsche Petroleum Maatschappij* zal worden vertoond. Toegangskaarten zullen den leden worden thuisgezonden.

HERMAN C. JEDELO
Juwelier
Noordeinde 100 Tel. 10343
's-GRAVENHAGE

VERSCHENEN:

ART, RELIGION AND CLOTHES

a Collection of Essays by

HERBERT ANTCLIFFE.

CONTENTS

Foreword	12. Monsieur Massenet.
1. Art, Religion and Clothes.	13. Händel and Brahms: A Comparison.
2. Religion and Aesthetics.	14. The Significance of Scriabin.
3. Austerity and Beauty.	15. Space and Spacing in Music.
4. Limitations and Art.	16. National Flavour in Music
5. Art and the Holidays.	17. The Imperial Spirit in Music.
6. Music and Manners.	18. More about History and Music.
7. Two Views of Opera.	19. The Necessity of Music in War-Time.
8. Impulse in Composition and Interpretation.	20. J. S. Bach and Emotion
9. Schumann: A German Event.	
10. Robert Schumann: An Anniversary Estimate.	
11. The Real Liszt.	

Dit boek is gedrukt op goed papier en keurig gebonden.

Prijs f 4.50.

Aanvragen te richten aan de Administratie van het „Koloniaal Weekblad”, Nobelstraat 20, Den Haag.

ZIJT GIJ ABONNEE ?

van het rijk geïllustreerde en op zwaar kunstdruk in dubbeltoon-inkt gedrukte Maandblad

NEDERLANDSCH-INDIË OUD EN NIEUW

Zoo niet, vraagt dan gratis proefnummer aan bij de Administratie Prijs-per jaargang f 20.— te voldoen in halfjaarlijksche termijnen van f 10.— Jaargang IX (Mei 1924—1925) bevatte o.a. bijdragen van: Dr. H. P. Berlage, Prof. T. J. Bezemer, B. P. Bremmer, Prof. Dr. Karl Döhring, Anne Hallema, Dr. F. W. T. Hunger, S. Kalf, Prof. Dr. N. J. Krom, W. O. J. Nieuwenkamp, Joh. F. Snelleman, V. I. van de Wall, Dr. P. Wirz, Dr. Karl With e.a., benevens talrijke boekbesprekingen.

DRUKKERIJ TEN HAGEN
NOBELSTRAAT 20 - DEN HAAG - TEL. 11987

OUD INDISCH-GASTEN

Te koop **INDISCHE DOEKEN, WAJANG** enz **CHINEESCH PORSLEIN, KOPER- en TINWERK, LANSEN, PIJL EN BOOG, KRISSEN** en velerle aardige voorwerpen. Komt maar eens kijken. Van particulier, wegens terugkeer naar Indië. **LAGE PRIJZEN**

Adr.: STILLE VEERKADE 9, DEN HAAG

WAAROM

is het adres voor alle Repatrieerenden bij ons?

OMDAT

onze Meubelen in onze EIGEN fabriek worden vervaardigd en wij dus ALLES garandeeren en UITERST billijke prijzen berekenen. Aanbev.

GEBRS. J. & A. JUNGESCHLÄGER
JAN HENDRIKSTRAAT 19 - DEN HAAG

DE N.V. BEGRAFENIS-ONDERNEMING
„SIMPLICITAS”
VAN W. JINNEMÉE & ZONEN TE 'S-GRAVENHAGE
IS ONMIDDELIJK IN HET BINNEN-EN
BUITENLAND TE ONTBIEDEN VOOR REGELING
VAN EEN TRANSPORT, BEGRAFENIS OF CREMATIE
KANTOREN: DENNEWEG 71-73
GARAGES, KISTENMAKERIJ EN DRUKKERIJ: HOOIKADE 43-57
TELEFOON: 11314 EN 12890

WARMWATER

Gratis G.E.B. warmwater-installatie

INLICHTINGEN:

M. A. VROLIJK

Thomsonlaan 41 Telef. 35618
'S-GRAVENHAGE

Alle voorkomende reparatiën tegen concurrerende prijzen.

N.V. Brandstoffenhandel „DE CENTRALE” SCHEVENINGEN

Tel. 51313 - Pinkstraat 27 - Tel. 51313

levert uitsluitend prima kwaliteit Engelsche-, Belg., Duitsche- en Hollandsche Brandstoffen, beslist steen- en gruisvrij.

Prompte bediening. Billijke prijzen.

NEEMT PROEF.

Aanbevelend, C. VERHEIJ Wzn., Directeur.

ZORG DAT UW RECLAMES
OVERZICHTELIJK
ZIJN. OVERDAAD SCHAADT

VERKOOPHUIS
Groot Hertoginnelaan 101
SPECIAAL VOOR INDISCHE FAMILIES
INGERICHT
Bestaat ruim 25 jaar 5047
DAGELIJKS GEOPEND VAN 10 TOT 4 UUR

De Jaarlijksche Algemeene Vergadering van de afdeeling zal plaats hebben op Zaterdag 29 Januari 1927, des namiddags om 3 uur, in het gebouw Heulstraat 17. Gelegenheid tot het betalen der contributie.

De Secretaris,
J. C. BAUDOIN.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur.
RAMP SUMATRA.

Door het Hoofdecomité tot steun van de slachtoffers van deze ramp werd een beroep gedaan op de bemiddeling dezer Vereeniging voor den verkoop van een 386-tal photo's van het geteisterde Padang-Pandjang, waarvan de opbrengst rechtstreeks zal worden overgemaakt aan het Secretariaat van het Uitvoerend Comité te Padang.

Deze photo's zijn verkrijgbaar aan het Secretariaat van Oost en West, Heulstraat 17, den Haag, ad f 1.— gemiddeld per stuk.

HH. Secretarissen en Penningmeesters worden, voor zooveel nodig, herinnerd aan art. 5 van het Huish. Reglement der Vereeniging, luidende:

Elk afdeeliningsbestuur zendt jaarlijks vóór 20 Januari aan het Hoofdbestuur eene alfabetische naamlijst der leden van de afdeeling op 1 Januari, met vermelding van ieders contributie of bijdrage, en adres, benevens een opgave van de bestuursleden met vermelding van functie en een opgave van ingestelde commissiën met vermelding der commissieleden.

Elk Afdeeliningsbestuur zendt jaarlijks vóór den 1en Maart aan het H.B.:

- het verslag over het afgelopen jaar met vermelding van den toestand op 31 December van het vorige jaar en der resultaten welke verkregen zijn door inrichtingen door de afdeeling in het leven geroepen;
- een geldelijke afrekening;
- een opgave van onderwerpen welke de afdeeling op de jaarlijksche algemeene vergadering behandeld wensch te zien;
- een kandidatenlijst, houdende opgave van een dubbelbal kandidaten voor de mogelijk voor de afdeeling opvallende plaatsen in het H.B.

P.S. Men gelieve a en b tegelijkertijd toe te zenden.

Van de Vereeniging „Suriname”.

Jaarlijksche algemeene vergadering van de Vereeniging „Suriname” op Donderdag 27 Januari 1927, n.m. 8 uur, in een der zalen van de Burgerwacht te Amsterdam, Singel 548.

Agenda:

1. Opening en mededeelingen.
2. Notulen.
3. Jaarverslag van den Secretaris.
4. Financieel verslag van den Penningmeester.
5. Verkiezing van Bestuursleden.
6. Rondvraag en sluiting.

HET BESTUUR.

GEVESTIGD

Dr. J. W. KOP

CHIRURG GYNAECOLOG

SPREEKUUR 2—3

L. Copes van Cattenburgh 93. Den Haag

Van het Informatie-Bureau:

BESTEMD VOOR UITZENDING NAAR NED.-INDIË

- M. Klaassen, Adm. Ambtenaar bij het B. B.; Noord-54, Terneuzen.
- Mr. G. J. Blanke, Rechterlijk Ambtenaar Maliebaan Utrecht.
- G. Poolen, Onderwijzer bij het M.U.L.O.; Leeuwarden (Gld.).
- Ir. B. Lieneman Jr., Ir. der 3e kl. bij den Wateren 's Lands B.O.W.; Marowijnestraat 50, Amsterdam.
- F. G. Knaapen, Onderwijzer bij het M.U.L.O.; (N.Br.).
- A. A. Pijnenburg, Idem als voren; Nieuwe Kerk 664, Bostel.

INDISCHE AMBTENAREN MET VERLOF

- G. van de Wetering, Politie-opziener in het goederkust van Sumatra; Piersonstraat 49, Nijmegen.
- R. K. I. Hogenraad, Inspecteur bij den Immunitiedienst; p/a. Mr. J. Dijkmeester, Wassenaar.
- H. Mouw, Adviseur, hoofd van den dienst der Indische Zaken te Weltevreden; Londen, p/a. B. Esqr., 28 The village old Charlton S.E.J.
- Drs. C. J. van Vessel, Accountant 2e kl. bij den vernehmens-Accountantsdienst; Rotterdam, Pijl-1aan 19b, p/a. F. D. Muller.
- J. G. Hoekman, Onderdirecteur van het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel; Nassau-1ensteinstraat 15, 's-Gravenhage.
- H. J. A. Eijkholt, Controleur 1e kl. bij den Immunitiedienst; p/a. Wed. H. A. Eijkholt, Eusebius-1aan Arnhem.
- B. A. Crul, Onderwijzer 1e kl. bij het O. E. L. O. L. Ponsioen, Kruispoortstraat 1, Schoonhoven.
- Dr. S. A. Koopal, Niet-geneeskundig leeraar bij de Nederlandsch-Indische Artsenschool te Soerabaja; marstraat 185, 's-Gravenhage.
- K. F. Goedman, Technisch ambtenaar 2e kl. bij de P.T.T.; Weimarstraat 73, 's-Gravenhage.
- J. S. J. van Haagen, Inspecteur bij de S.S. en Tr. brande Erve 11, Schiedam.
- J. J. van Lonkhuijzen, Hoofd van den Dienst der gezondheidszorg; N. Dorlaan 16, Baarn.
- N. W. V. Voerman, Politie-opziener in het goederkust van Atjeh en Ond.; Groenesteinstraat 108, 's-Gravenhage.
- M. R. Loze, Inspecteur bij den dienst der Opvoeding van Weede van Dijkveldstraat 37, 's-Gravenhage.
- U. Bernstorff von Sperling, Ingenieur 2e kl. bij de Tr.; p/a. Fru Rossing, Molbechsvej 9, Kopenhagen.
- Ir. H. Ch. v. Meerten, Idem als voren; Willem de Vlamingerlaan 92, 's-Gravenhage.
- S. M. van der Zee, wd. tijd. Inspecteur van Financien; hoofd der Inspectie Palembang; Fabritiusstraat Delft.
- Mej. C. M. Scheffelaar, Onderwijzeres 3e kl. bij het O. E. L. O.; Obrechtstraat 205, 's-Gravenhage.
- Mej. A. C. E. Harthoorn, Onderwijzeres 2e kl. bij het O. E. L. O.; Columbusstraat 208, 's-Gravenhage.

MET PENSIOEN:

- W. J. H. van Straaten, Hoofd van den Zoutaanleg; Helenastraat 1, 's-Gravenhage.
- Gepensionneerd Surinaamsch hoofdamttenaar; p/a. A. Caljé, Inspecteur voor het Onderwijs; Regent-1aan 49, 's-Gravenhage.

Mutatiestaat van 11 tot 18 Januari.

Nieuwe Leden: Geïntroduceerd door:

- L. A. Derks, Breda, 2de Muntstraat 4. f 5.— Secretaris Afd. Breda.
 - P. W. M. Aalbers, Weurt, B. 190. f 5.—
 - Zuster W. M. Beukema van Meerten, Nijmegen, Kelfkensbosch 13. f 5.—
 - Dr. W. J. van der Scheer, Nijmegen, Fransche Straat 73. f 5.—
 - Mevrouw A. Erkes, Den Haag, v. Galenstraat 8. f 5.—
- Afdeeliningsbestuur van Nijmegen, den heer H. J. A. Raedt van Oldenbarneveldt, Den Haag.

Nieuwe Begunstigers:

- Dames B. en M. v. d. Brink, Apeldoorn, Piet Joubert-1straat 12 Voorzitter Afd. Apeldoorn.

Af schrijven:

- K. P. Rijpstra, Indoloog, Leiden, Rijn en Schiekade 45. J. Abarbanel, Amsterdam, Overtoom 444.

Adresveranderingen:

- W. Veenbaas, Indoloog, Leiden, van: Rapenburg 101 naar: Witte Rozenstraat 32.
- P. E. v. d. Kam, Ind. Jur. Cand., van: Oegstgeest, Duin-1zichtstraat 7, naar: Den Haag, Thomsonlaan 90A. f 2.50.
- S. C. Th. van der Paardt, van: Apeldoorn, Prins Mauritslaan 24 naar: Amsterdam, Stadhouderslaan 131. f 5.—
- Dr. N. H. van Muyden, van: Amsterdam, 1e Helmer-1straat 92b naar: Weltevreden, Menteng 42.
- J. H. H. Schuurman, Agent der N. H. M., van: Amsterdam naar: Soerabaja.
- D. P. F. Mars, 1e Luit. N.-I. L., Nijmegen, Jozef Israë-1lstraat, van: 55 naar: 45.
- C. H. F. Slabbekoorn, Leeraar M. O., Nijmegen, van: Van Berchemstraat 6 naar: Joh. Vijghstraat 34.
- Dr. J. J. van Lonkhuijzen, Hoofd van den Dienst Volksgezondheid in O.-I., van: Weltevreden, Baarn, N. Dorlaan 16. f 5.— (Afd. Utrecht).
- Mr. Dr. W. M. G. Schumann, Oud-Voorzitter van de Volksraad O.-I., Den Haag, van: Wagenaar-1aan naar: Sweelinckstraat 40.
- G. van den Berge, Directeur Mulo N.I., Den Haag, van: Laan van Meerdervoort 335 naar: Papaverhof 1.
- H. F. Bulhof, Gep. O.-I. Ambtenaar, Den Haag, van: Speelmanstraat 4 naar: Zonnebloemstraat 32.
- F. R. Scherius, oud-Hoofdopzichter, van: Middel-1aan naar: Nice, Hotel Beaulieu et Hollande, Avenue réchal Foch 4.
- Zuster J. Boele, Buitenzorg, Tjilendek, van: 62 naar: 63.
- M. Visbeen, Ondercommissaris van Politie, Weltevreden, van: Tjemaralaan 5 naar: Poerwakartaweweg 1.

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON
 GROENMARKT 27
 TELEPH. No. 12512 DEN HAAG
 DROGERIJEN :: :: CHEMICALIËN
 DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS 5023

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT
KRISTAL - PORSELEIN
 VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
 POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
 UIT DE PLATEELBAKKERIJ
 „ZUID-HOLLAND" TE GOUDA 5027
 MAIL- en HOUTKOFFERS in alle afmetingen
 Garantie voor gave overkomst

TOKO BOGOR
 SUEZKADE 122a b-DEN HAAG-TEL. 33472
 STEEDS HET BESTE VOOR DE
RIJSTTAFEL
 JAVA-THEE 5207
 CHINA- EN CEYLON-THEE
 Zeer voordelig - Directe aanvoer

WISBRUN & LIFFMANN
 Veenestraat 35-37 - Tel. 12503 - Den Haag
 DAMES MODEARTIKELN.
 ZIJDEN STOFFEN, FLUWELN, KANTSTOFFEN.
 ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.
 BALARTIKELN. 5022

EEN VERSTANDIG ZAKENMAN
 doet verstandige dingen.
 Hij zorgt voor een goed ingerichte administratie, kundig personeel, een net ingericht kantoor, om zijn klanten behoorlijk te ontvangen en bedienen, Natuurlijk levert hij ook prima artikelen. Zijn firma moet een goeden indruk maken op zijn klanten en op hen, die hij tot zijn klanten wil maken. Daarvoor zorgt hij ook, dat zijn handelsdrukwerk een correcten indruk maakt, zoowel wat betreft stijl als uiterlijk. Ook zijn reclamewerk moet er aantrekkelijk uitzien, want hij weet, dat slecht reclamewerk wel drukwerk, maar geen reclame zou zijn. Hij zoekt dus voor zijn drukwerk een drukker die zoo goedkoop mogelijk is, maar niet ten koste van de kwaliteit van het drukwerk. Hij weet, dat dan de zuinigheid de wijsheid zou bedriegen. Dergelijk verstandige zakenlieden bestellen tot hun groote tevredenheid hun drukwerk bij een der beste drukkerijen van Den Haag S

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 DEN HAAG NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
 Salon de Rafraichissements 5015
 NOORDEINDE 44 DEN HAAG

HOTEL „DE TWEE STEDEN" RESTAURANT „DE TWEE STEDEN"
 Buitenhof Telefoon Nos. 15950 - 15951 - 10062 's-Gravenhage
 FAMILIE HOTEL EERSTE RANG IN HET CENTRUM DER STAD THE DANSANT - DINER CONCERT ROEMEENSCH ORKEST
 SPECIALE TARIËVEN VOOR LANGDURIG VERBLIJF KAMERS MET STROOMEND WATER EN PRIVE BAD UITSTEKENDE KEUKEN GERENOMMEERDE WIJNKELDER

Vereeniging „OOST en WEST"
 HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Haag, Tel. 50752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en lieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen. **INFORMATIE-BUREAU** ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstrekende op elk gebied. Personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. 14519, Bureau-uren 10-12 v.m. en 2.30-4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichting zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten. **TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN**, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Telef. 50752. Dit tehuis biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland toeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MELJER. **TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN**, „Persinggahan", van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indië bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. No. 50248. **LEESZAAL**, Heulstraat 17. Bevat de actuele lectuur betreffende Oost- en West-Indië. **NEDERLANDSCHE REISVEREENIGING** (Anna Paulownastraat 48, Den Haag). Samenwerking ten behoeve van personen, die uit Nederland naar Indië gaan en omgekeerd, op de landreis in Europa reisgelegenheid verstrekken als waarborg voor een billijke en belangwekkende reis. **BUREAU VOOR ADVIEZEN** op huishoudelijk- en maatschappelijk gebied, onder leiding van Mevrouw J. Franco Mendes—Calisch. Spreekuur Donderdagmiddag van 2-4 en volgens afspraak, Nic. Maesstraat 1, Amsterdam, Tel. 22492. Aan dit bureau is een cursus verbonden ter opleiding van vrouwen en meisjes die naar Indië gaan.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West", Heulstraat 17 en de **MARTINUS NIJHOFF**, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk) Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost, II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkkringen en Vooruitzichten.
 - No. I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (Thans in revisie). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (Thans in revisie). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (Op nieuw herzien). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. (Op nieuw herzien). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederl.-Indië, zoomede verplegers en verpleegsters, militaire apothekers bij den Burgerlijken Militairen Geneeskundigen Dienst aldaar. (Op nieuw herzien). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegr.- en Telef.dienst in N.-I. (Op nieuw herzien). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

- Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
Serie I. No. 1. Nederlandsch-Indië en de handel. 2. Indische toestanden gezien door een inlander. 3. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland. 4. Sarikat-Islam. 5. De Suikernijverheid in Nederlandsch-Indië. 6. De afschaffing van de laatste heerendiensten op Java. 7. Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten. 8. De Europeesche vrouw in Indië. 9. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging. 10. Over de Kolonie Suriname.	Serie II. No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië. 2. Het Javaansch tooneel. 3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië. 4. De theecultuur op Java. 5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg. 6. Een doode taal in Indië. 7. De inlandsche dorpsgemeenschap op Java. 8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië. 9. De Javaan gelijk hij schijnt en is. 10. Brandende Koloniale Vraagstukken.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den **Hoofdveriegenwoordiger Vereen. in Ned.-Indië**, den Heer Mr. K. FAUSER, Tandjong Balei, Sumatra's Oostkust.

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.
 Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.
 tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië
 Uitvoering dienstregeelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia. 5215

Zeebaboe's en Jongeren beschikbaar.
 Te bevragen in „PERSINGGAHAN"
 Advies Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bezoekers van Boetselaerlaan 2 DEN HAAG Tel. 50752